2024(1) THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్.

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సూరేపల్లి నందా,

WP No.14112 / 2014

తీర్పు తేదీ 29.01.2024

సయ్యద్ తహీరుద్దీన్ మరియు మరొకరు

Vs

స్టేట్ ఆఫ్ ఏ. పి., కార్యదర్శి ద్వారా ప్రాతినిధ్యం మరియు ఇతరులు

ఉత్తర్వు:

పిటిషనర్ల తరపున హాజరైన న్యాయవాదిని మరియు ప్రతివాదులు నం. లు 1 నుంచి 4 వరకు తరపున హాజరైన రెవెన్యూ కొరకు గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ ను మరియు ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన న్యాయవాదిని విన్నాను.

2. పిటిషనర్ డబ్ల్యు. పి. నం. 14112/2014 లో ఈ క్రింది విధంగా అభ్యర్థన కోరుతూ కోర్టును ఆశ్రయించారు:

"ఇక్కడ 2వ ప్రతివాది కార్యాలయం నుండి కేసు నం. ఎఫ్ 1/2200/2009 లో 01.02.2014న జారీ చేసిన ఉత్తర్వుకు సంబంధించిన రికార్డులను కోరడానికి మరియు ఒక రిట్ లేదా ఆదేశాన్ని మరింత ప్రత్యేకంగా సెర్టియోరారి యొక్క రిట్ ను జారీ చేయడం ద్వారా మరియు దానిని ఏకపక్షంగా, చెల్లనిదిగా, చట్టవిరుద్ధంగా మరియు అధికార పరిధి లేనిదిగా ప్రకటించడం ద్వారా పేర్కొన్న ఉత్తర్వును రద్దు చేయడానికి. "

రికార్డు పరిశీలన:

3. తేదీ 01.02.2014 నాటి కేస్ నం. ఎఫ్1/2200/2009 లో ఆక్షేపించబడిన ఉత్తర్వులలో

సంబంధిత భాగం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

ఒ ఆర్ సి హోల్డర్లు అప్పీళ్లు రెండింటిలోనూ అప్పీలుదారుల వాదనను మరియు వారి పూర్వీకుల రక్షిత కౌలు హక్కును కూడా తిరస్కరిస్తున్నారు. తహసీల్దార్, బాలానగర్ మండల్ జారీ చేసిన అప్పీలుదారులు దాఖలు చేసిన పాత సర్వే నం. 17 కు సంబంధించి 1950 సంవత్సరానికి చెందిన బోయినపల్లి గ్రామం యొక్క పి టి రిజిస్టర్ యొక్క ధృవీకరించబడిన కాపీ, పి టి కోసం ఉద్దేశించిన పేర్కొన్న రిజిస్టర్ యొక్క కాలమ్ నం. 9 లో పి టి ల పేర్లను ఎకరాల 10-19 గుంటల విస్తీర్ణంతో నమోదు చేసినట్లు కనుగొనబడింది, ప్రతి ఒక్కటి వారు ఆక్రమించినట్లుగా పేర్కొన్న పి టి రిజిస్టర్ యొక్క కాలమ్ నం. 10 లో వివరించబడింది. తేదీ 11.1975 నాటి రెట్ నం.ఏ1/1233/75 ద్వారా అప్పీల్ చేయబడిన మరియు 31.10.1975న హైదరాబాద్ పశ్చిమ డివిజన్ ఆర్ డి ఓ సంతకం చేసిన ఆదేశాల ధృవీకరించబడిన కాపీని పరిశీలిస్తే, సూట్ భూమిపై రక్షిత కౌలుదారులు లేరని స్పష్టంగా చెబుతుందని చూపిస్తుంది. ఆర్ డి ఓ యొక్క ఈ వెర్షన్, బోయినపల్లి పాత సర్వే నం. 17కు సంబంధించిన పిటి రిజిస్టర్ యొక్క ధృవీకరించబడిన కాపీలోని విషయాలకు విరుద్ధంగా ఉంది. అప్పీల్ కింద ఉత్తర్వులు జారీ చేయడానికి ముందు దిగువ కోర్టు సరైన విచారణ జరపలేదని, ఇక్కడ అప్పీలుదారులకు, అలాగే ఇనాందార్ల ఎల్ ఆర్ లకు, వారి వారసులకు కూడా ఎటువంటి నోటీసులు ఇవ్వలేదని రికార్డుల యొక్క ఈ స్థానం స్పష్టం చేస్తుంది.

పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు రికార్డుల దృష్ట్యా, అప్పీలు కింద అప్పటి ఆర్ డి ఓ హైదరాబాద్ పశ్చిమ విభాగం తేదీ 11.1979 నాటి ఫైల్ నం. ఏటి/1233/75 (31.10.1979న ఆర్ డి ఓ సంతకం చేసిన) లో సర్వే నం. 36 (పాత సర్వే నం. 17/1 & 17/2) కు సంబంధించి ఉన్న భూములకు సంబంధించి ఇనాందార్ల/ ఎల్ ఆర్ లకు అనుకూలంగా జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేయడానికి నాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు మరియు దానిని దీని ద్వారా రద్దు చేసి మరియు ఇనాందార్ల యొక్క చట్టపరమైన వారసులు మరియు సహ-భాగస్వాములతో పాటు ఇక్కడ అప్పీలుదారులతో సహా రెండు అప్పీళ్ళలో అప్పీలుదారులు మరియు ప్రతివాదులందరికీ నోటీసులు జారీ చేయడం ద్వారా, విచారణ గురించి విస్తృత ప్రచారం ఇవ్వడం మరియు పేర్కొన్న భూములపై క్లెయిమ్ చేయబడిన రక్షిత

కౌలుదారీ యొక్క అంశాన్ని సక్రమంగా పరిశీలిస్తూ తగిన ఉత్తర్వులను జారీ చేయడం ద్వారా, తాజా విచారణ నిర్వహించాలని ఆదేశంతో ఈ కేసు దిగువ కోర్టుకు రిమాండ్ చేయబడుతుంది. తదనుగుణంగా రెండు అప్పీళ్లు పరిష్కరించబడతాయి."

4. డబ్ల్యు. పి. నం. 16686/2014 లో ఇక్కడి ప్రతివాదులు నం. లు 6, 7 మరియు 8 దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ యొక్క సంబంధిత పేరా నం. లు 5 మరియు 7, డి.ఎస్.ఎన్.రాజు, మరో 23 మంది దాఖలు చేసిన పిటిషన్ లో సెర్టియోరారీ రిట్ జారీకి ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ లో మాదిరిగానే ఉపశమనం కల్పించాలని, కేసు నం. ఎఫ్1/2200/2009లో మరియు కేసు నం. ఎఫ్1/2200/2009లో తేదీ 01.02.2014న మొదటి ప్రతివాది యొక్క ఆక్షేపించబడిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయాలని, దీనిలో మరియు ఇక్కడ 2వ ప్రతివాది తేదీ 28.11.1979 నాటి ఫైల్ నం. ఏ/1233/1975 లోని ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ ను రద్దు చేసిన, ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

"5. మా తాత నల్లోళ్ల బలరాం తన నలుగురు కుమారులు మరియు ఒక కుమార్తెను, వారు 1) ఎన్. రాజయ్య (ఇక్కడ ప్రతివాది నం.1), 2) ఎన్. బాలపోచయ్య (మరణించిన), 3) ఎన్. నరసింహ, 4) ఎన్. నారాయణ (మరణించిన) మరియు శ్రీమతి యశోద తన చట్టబద్ధమైన వారసులుగా మరియు ఆస్తిలో హక్కుదారులు వదిలి వీలునామా వ్రాయకుండా మరణించాడని నేను సమర్పిస్తున్నాను మరియు తదనంతరం ఎన్. బాల పోచయ్య తన 5 మంది కుమార్తెలు, 1) ఎన్. శశి రేఖ, 2) ఎన్. జ్యోతి, 3) ఎన్. విజయలక్ష్మి, 4) ఎన్. వసంత మరియు 5) ఎన్. అమరావతిని తన చట్టబద్ధమైన వారసులుగా మరియు ఆస్తిలో హక్కుదారులుగా వదిలి మరణించాడు మరియు అయితే ఎన్. నారాయణ అతని

కుమారుడు 1) కుమార్ ను (అతని మొదటి భార్య శ్రీమతి ఎల్లమ్మ ద్వారా జన్మించాడు) మరియు అతని రెండవ భార్య శ్రీమతి. ఎన్. కమలమ్మ ను మరియు అతని రెండవ భార్య ద్వారా జన్మించిన శ్రీమతి ఎన్. జ్యోతి అనే ఒక కుమార్తెను, అతని చట్టబద్ధమైన వారసులుగా మరియు ఆస్తిలో హక్కుదా వదిలి మరణించాడు. శ్రీమతి యశోద తన హక్కులను దివంగత ఎన్. బలరాం యొక్క 1/3వ వంతు వాటాను వదులుకున్నందున, అందువల్ల మా తండ్రికి మరియు మాకు సంబంధిత భూమి నుండి చివరి 1/3వ వంతు వాటాలో 1/4వ వంతు సమాన వాటాను పొందే హక్కు ఉంది. అందువల్ల, మేము మరియు ప్రతివాది నం. 4 మాకు మరియు నా సోదరీమణులు అయిన ప్రతివాది నం. లు 8 నుండి 10 వరకు ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ పొందడానికి ఇనాం ట్రిబ్యునల్-కమ్-రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్, చేవెళ్ల డివిజన్, ఆర్.ఆర్. జిల్లా ముందు ఎ. పి. (టి. ఎ) ఇనాం ల రద్దు చట్టం, 1975, దీనిని ఇకపై "ఇనాం ల చట్టం" అని పిలుస్తారు, లోని నిబంధనల ప్రకారం ఒక ఫారం-1 దరఖాస్తును దాఖలు చేసాము. వీటితో పాటు, ఫైల్ నం. లు బి/4074/89, బి/4090/89 మరియు బి/4691/89 లలో జారీ చేసిన వారసత్వ ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా మరియు ఫైల్ నం. బి/ఆర్ఓఆర్/2901/89 లో జారీ చేసిన తేదీ 17-03-1990 నాటి ఉత్తర్వులను అనుసరించి తమ పేర్లను రెవెన్యూ రికార్డులలో చేర్చాలని కోరుతూ మేము మరియు ప్రతివాది నం. 4 బాలానగర్ ఎమ్ ఆర్ ఓ కు దరఖాస్తు చేసుకున్నాము మరియు మేము 12-10-2009 నాటి వ్రాతపూర్వక వాదనలను కూడా దాఖలు చేసాము, మా పిటిషన్ను, ఎ. పి. రైట్స్ ఇన్ ల్యాండ్స్ & పట్టాదార్ పాస్ బుక్స్ యాక్ట్, 1971 లోని సెక్షన్ 5 కింద, ప్రతివాది నం. 2 ముందు, శ్రీమతి. బి. లలిత మరియు ఇతరులు, స్వాధీనం కాలమ్ లో నమోదు చేయబడిన తప్పుడు నమోదులను తొలగించాలని మరియు వారి తండ్రి యొక్క 1/3వ వంతు వాటాకు వారి మరియు ఇతరుల పేర్లను చేర్చాలని ధాఖలు చేసిన పిటిషన్ నం. బి/22973/2008 తో జతచేయబడినప్పుడు.

వాస్తవానికి, 30 సంవత్సరాల తరువాత అప్పీలు యొక్క నిర్వహణకు సంబంధించి ప్రతివాది నం.1 ద్వారా మెమో జారీ చేయడం ద్వారా అభ్యంతరం లేవనెత్తినప్పుడు, కాలపరిమితి చట్టం, 1963 లోని సెక్షన్ 123 కింద పిటిషన్ దాఖలు చేయడం ద్వారా మేము ఈ విషయాన్ని సరిగ్గా వివరించాము.

ప్రతివాది నం. 28 మరియు ఇతరులు తమ కౌంటర్లను దాఖలు చేయడం ద్వారా ఈ విషయాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు, కాని వారు మా తండ్రి మరియు మాకు మరియు ప్రతివాదుల నం. లు 8 నుండి 12 వరకు కౌలుదారీ హక్కులు మరియు స్వాధీనానికి సంబంధించిన విషయాన్ని తప్పుగా తెలియపరిచారు. ఇరుపక్షాల నుంచి ఈ విషయాన్ని విన్న తరువాత, రికార్డులో అందుబాటులో ఉన్న డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యాలను పరిశీలించిన తరువాత, ప్రతివాది నం. 1 మేము మరియు పైన పేర్కొన్న శ్రీమతి బి లలిత మరియు ఇతరులు దాఖలు చేసిన అప్పీళ్లను 01-04- 2014న రెండు అప్పీళ్లలో జారీ చేసిన ఉమ్మడి ఉత్తర్వుల ప్రకారం అనుమతించారు ఫైల్ నం. ఏ1/1233/75లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేస్తూ మరియు ఫైలు నం.ఏ1/1233/75లో మాకు ఎటువంటి నోటీసులు జారీ చేయబడనందున సరైన విచారణ నిర్వహించడానికి ఈ కేసును ఇనాం ట్రిబ్యునల్ కు రిమాండ్ చేయడం ద్వారా మరియు పి.టి. లకు సంబంధించినంత వరకు, సర్వే నం. 36 లో పి.టి. లు ఎవరూ లేరని పేర్కొంటూ తప్పుడు ఫలితాలు నమోదు చేయబడ్డాయి. వాస్తవానికి, పైన పేర్కొన్న అప్పీల్ దాఖలు చేయడంలో భారీ, అసాధారణమైన మరియు వివరించలేని జాప్యం జరగలేదు మరియు ఫైల్ నం. ఏ1/1233/75 లో మాకు ఎటువంటి నోటీసు జారీ చేయబడనందున ఆలస్యం మరియు అశ్రద్ధ కారణముగా నిరోధించబడలేదు మరియు పైన పేర్కొన్న సయ్యద్ ఇఫ్తేకర్ అలీ, వజీర్ అలీ కుమారుడు మరియు ఇతరుల వాదనలపై ఆధారపడటం మినహా సరైన విచారణ నిర్వహించబడలేదు, మమ్మల్ని పక్షముగా చేయకుండానే మోసం చేశారు మరియు భూమిపై

మాకు, మా తండ్రికి ఉన్న చట్టబద్ధమైన కౌలుదారీ హక్కులు మరియు స్వాధీన హక్కును అణచివేసి, తద్వారా మాకు తెలియకుండా కుట్రపూరిత, మోసపూరిత ఆదేశాలను పొందారు.

7. పై రిట్ పిటిషన్ తో జతచేసిన అఫిడవిట్ లోని విషయాలు/ఆరోపణల పేరా నం. లు 2 & 3లకు సమాధానంగా, పిటిషనర్లు రక్షిత కౌలుదారుల పేర్లను పేర్కొనలేదు, సెక్షన్ 38ఎ కింద 2వ ప్రతివాది జారీ చేసిన 30.03.2002 నాటి ధృవీకరణ పత్రాన్ని మరియు పాత బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నం. 36 లో ఎకరాల 5-26 గుంటల విస్తీర్ణం భూమికి సంబంధించి తేదీ 25.09.2022న 1319, 6140 మరియు 6141 / 2002 సంఖ్యల రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్ను ఎవరికి అనుకూలంగా అమలు చేసిన వారి పేర్లను పేర్కొనలేదని సమర్పించబడింది మరియు ఇంకా ఫైల్ నం. 1233/75 లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడానికి ముందు పిటిషనర్లు తమ విక్రేతలతో కుమ్మక్కై మోసపూరితంగా, కుట్రపూరితంగా ఉనికిలోకి తెచ్చిన పత్రాలను దురుద్దేశపూర్వకంగా నిలిపివేశారు. వాస్తవానికి ఫైల్ నం. 1233/75 లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు ఉనికిలో ఉన్న సమయంలో కూడా పైన పేర్కొన్న భూమిని పి టి లో ఒకరైన చట్టబద్ధమైన వారసులకు, అంటే నల్లోళ్ల పోచయ్యకు మాత్రమే బదిలీ చేయడానికి పేర్కొనబడిన ఇనాందార్ అయిన ఇఫ్తేకర్ అలీకి చట్టబద్ధమైన హక్కు లేదు, అంతేకాకుండా పైన పేర్కొన్న ఇనాందార్లు మరియు ఇఫ్తేకర్ అలీల యొక్క చట్టబద్ధమైన వారసుల మధ్య విభజన జరగలేదు. కాబట్టి, చెప్పబడిన అమ్మకం చట్టవిరుద్ధం, అసత్యం మరియు కల్పితమైనది మరియు మాకు భాద్యమై ఉండదు మరియు ఫైల్ నం.1233/75 లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేసిన తరువాత, పైన పేర్కొన్న తప్పుడు మరియు కల్పిత పత్రాల ఆధారంగా పిటిషనర్లకు యాజమాన్య హక్కులు లేదా స్వాధీనాన్ని కలిగి ఉండే ప్రశ్న తలెత్తదు, ఆ విధంగా, పైన పేర్కొన్న భూమికి సంపూర్ణ యజమాని మరియు స్వాదినదారుగా ప్రకటించాలని కోరుతూ మరియు పైన పేర్కొన్న

దావాలో ప్రతివాదులను నిరోధించడానికి శాశ్వత ఉత్తర్వు మొదలైనవి కోసం రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రధాన జిల్లా న్యాయమూర్తి ఫైలుపై ఒ. ఎస్. నం. 57/2004 దాఖలు చేసిన సివిల్ దావా తేదీ 12.3.2020 న సరైన విధంగా కొట్టివేయబడింది. దీనికితోడు ఏ. ఎస్. నం. 233/2020 లో మధ్యంతర నిషేధాన్ని కోరుతూ వారు దాఖలు చేసిన ఐ. ఎ. నం. 1/2020 ను కూడా 22-09-2020న గౌరవ హైకోర్టు గౌరవ డివిజన్ బెంచ్ కొట్టివేసింది. కానీ ప్రతివాది నం. 28 దాఖలు చేసిన డబ్ల్యూ.పి. నం. 12030/2014 లో మరియు డబ్ల్యూ.పి. నం. 12031/2014 లో మరియు ఇతర రిట్ పిటిషన్ లు అంటే, డబ్ల్యూ.పి. నం.11059/2014, డబ్ల్యూ.పి. నం.11079/2014, డబ్ల్యూ.పి. నం.14112/2014, డబ్ల్యూ.పి. నం.14568/2014 మరియు డబ్ల్యూ.పి. నం.38501/2017 లో వేర్వేరు తేదీలలో దాఖలు చేసిన వాటిలో 21.04.2014 న ఈ గౌరవనీయమైన కోర్టు జారీ చేసిన యధాతధ స్థితి ఆదేశాలకు విరుద్ధంగా ఏ. ఎస్. నం. 233/2020 లో 24-04-2022 న ప్రతివాదితో కలిసి వారు దురుద్దేశపూర్వకంగా మరియు కుట్రపూరితంగా రాజీపడటంలో విజయం సాధించారు.

5. <u>ప్రస్తుత డబ్ల్యు. పి. నం. 14112/2014 కు మద్దతుగా పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లో పిటిషనర్ చేసిన వాదనల ప్రకారం పిటిషనర్ కేసు క్లుప్తంగా ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:</u>

ఎ) రంగారెడ్డి జిల్లా బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నం. 36 లో ఎకరాల 33-38 గుంటల విస్తీర్ణంలో ఉన్న భూమి ఇనామ్ భూమి దివంగత అక్బర్ అలీ, దివంగత సయ్యద్ అహ్మద్ అలీ, మీర్ మహ్మద్ అలీలకు చెందినది. ఇనాందార్లందరికీ సమాన వాటాలు ఉన్నాయి.

ఎ. పి. (టి ఎ) ఇనాం నిబంధనల రద్దు, 1975 రూపొందించిన తరువాత అసలు ఇనాందారుల చట్టపరమైన వారసులు ఒ. ఆర్. సి. లను పొందారు.

బి) ఒ. ఆర్. సి. లను పొందిన తర్వాత చట్టబద్ధమైన వారసులు 12.07.1985న రంగారెడ్డి జిల్లా బోయిన్ పల్లి గ్రామానికి చెందిన సర్వే నం. 36 లోని ఎకరాలు 19.10 గుంటల విస్తీర్ణం ఉన్న ప్రాంతాన్ని ప్రాగా టూల్స్ ఆఫీసర్స్ కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ సొసైటీకి అనుకూలంగా విక్రయించేందుకు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఆ తర్వాత విక్రేతలు మరియు కొనుగోలుదారుల మధ్య విభేదాల కారణంగా, కొనుగోలుదారులు అంటే ప్రాగా టూల్స్ ఆఫీసర్స్ కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ సొసైటీ, యూసుఫ్ అలీ గని మరియు మరో 35 మందిపై ఒ. ఎస్. నం. 435 / 1989 ను దాఖలు చేసింది.

సి) ఈ విషయం ఇలా ఉండగా, ప్రతివాది నం. లు 5 నుండి 8 వరకు తమ పూర్వీకులు నల్లోళ్ల స్వామి అలియాస్ గొల్ల సామితో పాటు నల్లోళ్ల బలరాం మరియు నల్లోళ్ల పోచయ్యలు సంబంధిత భూముల రక్షిత కౌలుదారులు అని, 4వ ప్రతివాది ఫైలుపై వారసత్వ చర్యలు డి/3423/93ను ప్రారంభించారని మరియు తేదీ 05.03.1994 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా సదరు ప్రతివాది బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నం. 36లో ఎకరాల 20-38 గుంటల మేరకు వారసత్వాన్ని మంజూరు చేసినట్లు పేర్కొన్నారు.

డి) ఆ తర్వాత అసలు రక్షిత కౌలుదారులు చట్టబద్ధమైన వారసులమని చెప్పుకుంటున్న ప్రతివాదుల నం. లు 5 నుంచి 8 వరకు ఈ రోజు వరకు సంబంధిత భూములకు సంబంధించి ఒ. ఆర్. సి. మంజూరు కోసం ఎటువంటి దరఖాస్తును దాఖలు చేయడంలో విఫలమయ్యారు, కానీ

మరోవైపు ఫైల్ నం. ఏ1/1233/1975 లో 3వ ప్రతివాది రిట్ పిటిషనర్ మరియు ఇతరులకు సంబంధిత భూములకు సంబంధించి ఒ. ఆర్. సి. మంజూరు చేసిన 28.11.1979 నాటి ఉత్తర్వులపై సదరు ప్రతివాదులు అప్పీల్ దాఖలు చేయడం ప్రారంభించారు.

ఇ) తదనంతరం, నల్లోళ్ల నరసింహ అప్పీల్ నం. ఎఫ్ 1/1684/2004 ను దాఖలు చేశా , యూసుఫ్ అలీ గని మరియు 34 మంది ఇతరులకు వ్యతిరేకంగా అంటే, ఇనాందార్లు మరియు వారి చట్టపరమైన వారసులకు వ్యతిరేకంగా, వీరికి అనుకూలంగా ఒ. ఆర్. సి.లు మంజూరు చేయబడ్డాయి, 2 వ ప్రతివాది ఫైలుపై, 24 సంవత్సరాలకు పైగా అప్పీల్ దాఖలు చేయడంలో జరిగిన జాప్యాన్ని వివరిస్తూ ఎటువంటి అఫిడవిట్ దాఖలు చేయకుండా. కానీ దానిని 2వ ప్రతివాది 25.04.2004 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా తోసిపుచ్చారు.

ఎఫ్) ఇక్కడి ప్రతివాదులు నం.లు 5 నుండి 8 వరకు, 25.04.2004 నాటి ఉత్తర్వులో పేర్కొన్న వాస్తవాలను దాచిపెట్టడం ద్వారా అప్పీల్ నం. ఎఫ్1/2200/2009 ను 2వ ప్రతివా ముందు దాఖలు చేశారు, 30 సంవత్సరాలకు పైగా తరువాత, ఫైల్ నం. ఎ1/1233/1975లో 28.11.1979న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడానికి. ఈ విధంగా, 2వ ప్రతివాది అప్పీలు యొక్క ఆధారాలను మరియు ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన కౌంటర్లలో చేసిన వాదనలను వెలికితీసి, కౌంటర్లలో పేర్కొన్న వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా, ఫైల్ నం. ఎఫ్1/2200/2009 లో 01.02.2014 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా యాంత్రిక పద్ధతిలో

అప్పీలును అనుమతించారు. దానితో వ్యధితులై, ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది.

6. పిటిషనర్ తరఫున హాజరైన గౌరవ న్యాయవాది ప్రధానంగా ఈ క్రింది వాదనలు వినిపించారు.

i) 5వ ప్రతివాది లేదా అతని పూర్వీకుడు ఏ సమయంలోనూ ఆస్తిని స్వాధీనం కలిగి లేరు మరియు పునరుద్ధరణ కోసం వారి మునుపటి పిటిషన్ చాలా కాలం క్రితం 1993 సంవత్సరంలోనే తిరస్కరించబడింది, వారు పేర్కొన్న సంబంధిత భూములపై రక్షిత కౌలుదారులు కాదని స్పష్టంగా నిర్ధారిస్తూ.

ii) సర్వే నెంబరు 36లో ఉన్న భూమి ఇనామ్ భూమి మరియు ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికెట్లను 1979లో 28.11.1979 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ నం.ఎ.1/1233/75 ద్వారా పిటిషనర్ తండ్రికి అనుకూలంగా మంజూరు చేయబడ్డాయి, అయితే 30 సంవత్సరాలకు పైగా తరువాత 2వ ప్రతివాది ప్రతివాదులు నం. 5 నుండి 8 వరకు దాఖలు చేసిన అప్పీలును, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ల నిర్మూలన చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 24 కింద దాఖలు చేసిన మునుపటి అప్పీళ్లను మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) అద్దె చట్టం యొక్క సెక్షన్ 32 కింద పునరుద్ధరణ పిటిషన్ను కొట్టివేసినప్పటికీ, చట్టానికి విరుద్ధంగా అధికార పరిధి లేకుండా పొరపాటుగా ఆమోదించారు.

iii) ప్రతివాదులు నం. 5 నుండి 8 వరకు రక్షిత కౌలుదారులు కాదు మరియు వారు ఏ సమయంలోనూ సంబంధిత భూమి స్వాధీనం కలిగిలేరు.

iv) రెవెన్యూ అధికారుల ప్రకారం, 1954-55 సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఖాస్రా పహానీ అగ్నిలో కాలిపోయినందున రికార్డులలో అందుబాటులో లేదు.

v) 1955-56, 1956-57 మరియు 1957-58 సంవత్సరాలకు సంబంధించిన సిసాలా పహానీలో కేవలం ఆ భూమిపై ఇనాందార్ల యాజమాన్యాన్ని మాత్రమే చూపిస్తుంది మరియు కౌలుదారు పేరు చూపబడలేదు.

vi) 1959 నుండి 1973-74 వరకు ఉన్న అన్ని పహానీలు ఇనాందార్ల యాజమాన్యాన్ని మాత్రమే చూపుతాయి మరియు పేర్కొనబడిన కౌలుదారులు ఎప్పుడూ ఈ భూమిని స్వాధీనం కలిగిలేరని చూపుతాయి.

vii) ప్రతివాదులు నం.5 నుంచి 8 వరకు అప్పిలేట్ అథారిటీ ముందు రక్షిత కౌలుదారుగా తమ ఆధీనంలో ఉన్నట్లు చూపించే ఏ రక్షిత అద్దె ధృవీకరణ పత్రాన్ని లేదా ఏ పహానీని దాఖలు చేయలేదు.

viii) ప్రతివాదులు నం.5 నుంచి 8 వరకు 01.11.1973 న ఆ భూమి స్వాధీనం కలిగి ఉన్నారు, అందువల్ల వారు ఇనాం నిర్మూలన చట్టం, 1955 యొక్క నిబంధన యొక్క అవసరాన్ని తీర్చలేదు.

ix) ఇనామ్స్ భూమికి సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్ ల నిర్మూలన చట్టం 1955లోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయని, ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వాలంటే సంబంధిత తేదీలో ఆ వ్యక్తి భూమిని స్వాధీనం చేసుకుని సాగుచేసుకోవాల్సి ఉంటుందనే కీలక అంశాన్ని

రెండో ప్రతివాది విస్మరించారు.

x) 2 వ ప్రతివాది యొక్క ఉత్తర్వు వక్రమైనది.

xi) 2వ ప్రతివాది రికార్డులో ఉన్న వాస్తవాన్ని పూర్తిగా విస్మరించారు మరియు రంగారెడ్డి జిల్లా 2వ అదనపు సీనియర్ సివిల్ జడ్జి ఫైలుపై ఒ. ఎస్. నం. 435/1989 లో పిటిషనర్ల నుంచి మూడవ పక్షం కొనుగోలుదారులు దాఖలు చేసిన దావాలలో ప్రతివాదులు/కౌలుదారులు ఇంప్లీడ్ కావడానికి చేసిన ప్రయత్నాలు చాలా కాలం క్రితం కొట్టివేయబడ్డాయి మరియు కౌలు చట్టం యొక్క సెక్షన్ 32 కింద పునరుద్ధరణతో సహా ప్రారంభించిన వివిధ కార్యకలాపాలు కూడా 1993 సంవత్సరంలో తిరస్కరించబడ్డాయి మరియు అవి అంతిమంగా మారాయి.

పైన పేర్కొన్న సమర్పణల ఆధారంగా పిటిషనర్ తరపున హాజరైన గౌరవ న్యాయవాది అభ్యర్థించిన విధంగా రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించాలని వాదించారు.

7. ప్రతివాదులు నం. 6, 7 మరియు 8 తరపున హాజరైన గౌరవ న్యాయవాది ప్రధానంగా ఈ క్రింది సమర్పణలను ముందుంచారు:

i) రంగారెడ్డి జిల్లా బాలానగర్ మండలం ఓల్డ్ బోయిన్ పల్లి గ్రామంలో ఉన్న సర్వే నం. 36 (పాత సర్వే నం.17/1 మరియు 17/2) ఎకరాల 33.38 గుంటలను కొలిచే వ్యవసాయ భూమి, దీనిని ఇకపై 'సబ్జెక్ట్ భూమి' గా పేర్కొంటారు, ఇది దశ్తగర్దన్ ఇనాం భూమి, ఇది తెలంగాణ ఇనాంల నిర్మూలన చట్టం, 1955, ఇనాం చట్టం అని పిలువబడుతుంది, యొక్క

నిబంధనల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది మరియు ఒక దివంగత అక్బర్ అలీ సాబు, సయ్యద్ అహమ్మద్ మరియు మహమ్మద్ అలీలు దాని ఇనాందార్లు కాగా, ప్రతివాదుల నం. 6 నుంచి 8 వరకు తండ్రి, తాత నల్లోళ్ల బలరాం, మరో ఇద్దరు శ్రీ నూచు స్వామి, నల్లోల పోచయ్య తమ జీవితకాలంలో ఒక్కొక్కరు 1/3 వంతు సమాన వాటాను విడివిడిగా సాగు చేశారు, ఆ విధంగా వారు ఎ. పి. (టి. ఎ) కౌలుదారీ మరియు వ్యవసాయ భూముల చట్టం, 1950 నిబంధనల ప్రకారం సంబంధిత భూమి యొక్క రక్షిత కౌలుదారులుగా ప్రకటించబడ్డారు మరియు వారి చట్టబద్ధమైన కౌలుదారీ హక్కులను ఎవరికీ అప్పగించకుండా ఆయా వాటాలను సాగు చేసి ఆస్వాదించారు.

ii) తేదీ 28.11.1979 నాటి ఫైల్ నం. ఎ1/1233/75లో ఉత్తర్వులను జారీ చేసేటప్పుడు ప్రతివాదులకు ఇనామ్ ట్రిబ్యునల్ ఎటువంటి నోటీసు జారీ చేయలేదు, అందువల్ల కాలపరిమితి చట్టం, 1963 లోని ఆర్టికల్ 123 ప్రకారం కాలపరిమితి పిటిషన్ అస్సలు తలెత్తదు, మరియు ప్రతివాదులు నం. 6, 7 మరియు 8 లు వారికి తెలిసిన తేదీ నుండి 30 రోజుల వ్యవధిలో అప్పీల్ దాఖలు చేశా .

iii) ఆక్యుపెన్సీ హక్కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని 1979లో అప్పీలేట్ అథారిటీ ఎటువంటి కారణాలు లేకుండా మరియు ఆలోచించకుండా జారీ చేసింది.

iv) ప్రాగా టూల్స్ ఆఫీసర్స్ కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ సొసైటీతో, అధ్యక్షుడు పి.

సాంబశివరావు ద్వారా ప్రాతినిధ్యం, కుమ్మక్కైన పిటిషనర్ల వాదన గురించి ప్రతివాదుల నం. 6, 7 మరియు 8లకు తెలియదు, మరియు ఆ భూమిలో కొంత భాగంలో మోసపూరితంగా ఇనుప రేకులను ఏర్పాటు చేసి, షెడ్ ను కూడా నిర్మించారు,దీంతో ప్రతివాది నం. 6 ఎస్ హెచ్ ఒ, పిఎస్, బోయిన్ పల్లికి ఫిర్యాదు చేయాల్సి వచ్చింది.

v) ప్రతివాదులు నం. 6, 7 మరియు 8లు సబ్జెక్ట్ భూమి స్వాధీనం కానీ లేదా ఏ ఇతర మూడవ పక్షానికి అనుకూలంగా సబ్జెక్టు భూములపై కౌలు హక్కులను కానీ అప్పగించలేదు.

vi) ఓ. ఆర్. సి. మంజూరు చేసినట్లుగా పేర్కొనబడినది నకిలీది, అబద్ధమైనది మరియు కల్పితమైనది.

vii) పిటిషనర్లు లేదా వారి విక్రేతలు సబ్జెక్టు భూమిపై చట్టబద్ధమైన హక్కు లేదా స్వాధీనాన్ని పొందలేదు.

viii) పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన ఫారం-III ఏ. పి. (టి ఏ) ఇనాంల రద్దు చట్టం, 1954 యొక్క సెక్షన్ 10 తో కలిపి చదివిన సెక్షన్ 4 ప్రకారం జారీ చేయబడిందని పిటిషనర్లు ద్వారా పేర్కొనబడినది అవాస్తవము మరియు కల్పితమైనది.

ix) పిటిషనర్లు తమ వద్ద ఉన్నాయని చెప్పబడిన తప్పుడు మరియు కల్పిత అమ్మకపు పత్రాల ముసుగులో సబ్జెక్టు భూమిపై ఎటువంటి హక్కులు పొందడానికి వారికి ఎటువంటి అర్హతలేదు.

x) రక్షిత కౌలుదారులు సబ్జెక్టు భూమిపై క్లెయిమ్ చేయడానికి ఎస్టోపెల్ యొక్క సూత్రాలు

అడ్డుకోలేవు.

xi) పిటిషనర్లు రక్షిత కౌలుదారుల పేర్లను పేర్కొనలేదు, సెక్షన్ 38ఎ కింద 2వ ప్రతివాది జారీ చేసిన 30.03.2002 నాటి ధృవీకరణ పత్రాన్ని మరియు పాత బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నం. 36 లో ఎకరాల 5-26 గుంటల విస్తీర్ణం భూమికి సంబంధించి తేదీ 25.09.2022న 1319, 6140 మరియు 6141 / 2002 సంఖ్యల రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్ ను ఎవరికి అనుకూలంగా అమలు చేసిన వారి పేర్లను పేర్కొనలేదని సమర్పించబడింది మరియు ఇంకా ఫైల్ నం. 1233/75 లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడానికి ముందు పిటిషనర్లు తమ విక్రేతలతో కుమ్మక్కై మోసపూరితంగా, కుట్రపూరితంగా ఉనికిలోకి తెచ్చిన పత్రాలను దురుద్దేశపూర్వకంగా నిలిపివేశారు.

xii) పేర్కొనబడిన ఇనాందార్ అయిన ఇఫ్తేకర్ అలీకి పైన పేర్కొన్న సబ్జెక్టు భూమిని ప్రతివాదులు నం. 6, 7, 8 తెలియకుండా రక్షిత కౌలుదారులలో లో ఒకరైన చట్టబద్ధమైన వారసులకు, అంటే నల్లోళ్ల పోచయ్యకు మాత్రమే బదిలీ చేయడానికి చట్టబద్ధమైన హక్కు లేదు మరియు అంతేకాకుండా పైన పేర్కొన్న ఇనాందార్లు మరియు ఇఫ్తేకర్ అలీల యొక్క చట్టబద్ధమైన వారసుల మధ్య విభజన జరగలేదు. కాబట్టి, చెప్పబడిన అమ్మకం చట్టవిరుద్ధం, అసత్యం మరియు కల్పితమైనది

పైన పేర్కొన్న సమర్పణల ఆధారంగా ప్రతివాదులు నం. 6, 7 మరియు 8 తరపున హాజరైన

గౌరవ న్యాయవాది రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాల్సిన అవసరం ఉందని వాదించారు.

చర్చ మరియు నిర్ధారణ:

8. వివాదంలో లేని వాస్తవాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

(ఎ) పైన పేర్కొన్న అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లు రంగారెడ్డి జిల్లా, ఓల్డ్ బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే. నం. 36 లోని కొంత భూమి విస్తీర్ణములతో సంబంధించిన వారు. కొంతమంది పిటిషనర్లు రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్స్ కింద కొనుగోలు చేశారు, వీటిని రక్షిత కౌలుదారుల కుటుంబ సభ్యులు మరియు ఇఫ్తేకర్ అలీ అనే భూ యజమాని / ఇనాందారు కూడా అమలు చేశారు మరియు కొన్ని కేసులలో పిటిషనర్ల తండ్రికి 28.11.1979 నాటి ఫైల్ నం. ఎ1/1233/75 లో తగిన విచారణ తరువాత ఆక్యుపెన్సీ హక్కులు మంజూరు చేయబడ్డాయి, ఆ తరువాత, పిటిషనర్లు వారసత్వంగా వచ్చిన సబ్జెక్ట్ ఆస్తి స్వాధీనం కలిగి ఉన్నారు మరియు కొంతమంది పిటిషనర్లు సబ్జెక్ట్ ఆస్తిపై థర్డ్ పార్టీ ఆసక్తిని కూడా సృష్టించారు.

(బి) హైదరాబాద్ కౌలుదారీ చట్టం, 1950 లోని సెక్షన్ 38 ఎ ప్రకారం రక్షిత కౌలుదారులు మరియు భూయజమానులు యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రం కోసం దరఖాస్తు చేసుకోగా, దానిని సమర్థ అథారిటీ ద్వారా 30.03.2002న మంజూరు చేయబడింది అనేది కూడా వివాదంలో లేదు. 30.03.2002 నాటి యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రం యొక్క చెల్లుబాటును తేదీ 21.12.2012 నాటి సి ఆర్ పి నం.1086/2004 లో ఈ కోర్టు సమర్థించింది, ఇది 30.03.2002 నాటి

పేర్కొన్న యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రాన్ని ధృవీకరించింది మరియు పిటిషనర్లలో కొందరు రక్షిత అద్దెదారులు మరియు ఇనాందారు నుండి కౌలుదారీ చట్టం యొక్క సెక్షన్ 38 ఎ కింద మంజూరు చేసిన యాజమాన్య ధృవీకరణ పత్రం బలంతో సర్వే నం.36 లో కొంత విస్తీర్ణంలో కొనుగోలు చేశారు. పిటిషనర్ల సదరు సేల్ డీడ్ లను ఇనాందార్ లేదా రక్షిత కౌలుదారులు ఈ రోజు వరకు సవాలు చేయలేదు. ఈ విధంగా పైన పేర్కొన్న అన్ని రిట్ పిటిషన్లలోని పిటిషనర్లందరూ నిజమైన కొనుగోలుదారుల హోదాలో చట్టబద్ధమైన యజమానులు, ఆక్యుపెన్సీ హక్కుల సర్టిఫికేట్ కలిగి ఉన్న వారి పిల్లలుగా మరియు ఓల్డ్ బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నం. 36 లో కొంత విస్తీర్ణంలో భూమిని కలిగి ఉన్నవారు.

(సి) తెలంగాణ ఇనాం నిర్మూలన చట్టం, 1955 ప్రకారం అంగీకరించబడినట్లు ఈ భూమి ఇనాం భూమి అని కూడా వివాదాస్పదం కాదు. తేదీ 28.11.1979 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ నం. ఎ1/1233/75 ద్వారా రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్, చేవెళ్ల, ద్వారా పాత బోయిన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నం. 36లో ఎకరాల 28.07 గుంటలకు సంబంధించి ఇనాందార్, అతని కుటుంబానికి ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 10 కింద, ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ మంజూరు చేయబడింది, సంరక్షిత కౌలుదారులు సంబంధిత సమయంలో ఆక్యుపెన్సీ రైట్ సర్టిఫికేట్ మంజూరు కోసం దరఖాస్తు కూడా చేసుకోలేదు. ఈ విధంగా ఇనాందార్, ఇఫ్తేకర్ అలీ మరియు అతని కుటుంబానికి అనుకూలంగా మంజూరు చేసిన ఓ ఆర్ సి అంతిమరూపం దాల్చింది.

తెలంగాణ ఇనాంల నిర్మూలన చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 24 కింద రక్షిత కౌలుదారుల శాఖలోని కొంతమంది సభ్యులు జాయింట్ కలెక్టర్, రంగారెడ్డి జిల్లా, ముందు ఫైల్ నం. ఎఫ్1/2200/2009 మరియు ఎఫ్1/7122/2009 (ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లలో కొందరిని చేర్చకుండా) మంజూరు చేసిన తేదీ నుండి సుమారు 30 సంవత్సరాల తరువాత సవాలు చేశారు మరియు జాయింట్ కలెక్టర్, రంగారెడ్డి జిల్లా, ప్రస్తుత ఆక్షేపించబడిన తేదీ 01.02.2014 నాటి అప్పీలేట్ తీర్పు ద్వారా 28.11.1979 నాటి ఒ ఆర్ సి ని రద్దు చేసారు మరియు తాజా విచారణ నిర్వహించడానికి ఈ విషయాన్ని రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారికి తిరిగి పంపారు. జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, యొక్క తేదీ 01.02.2014 నాటి ఈ అప్పీలేట్ ఉత్తర్వు అన్ని రిట్ పిటిషన్‌లలో అంటే డబ్ల్యు.పి. నం. 12030/2014, డబ్ల్యు.పి. నం. 12031/2014, డబ్ల్యు.పి. నం. 14112/2014, డబ్ల్యు.పి. నం. 14568/2014, డబ్ల్యు.పి. నం. 16686/2014, డబ్ల్యు.పి. నం. 11059/2014, డబ్ల్యు.పి. నం. 11079/2014 ఆక్షేపించబడింది.

9. తెలంగాణ ఇనాంల నిర్మూలన చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 33 తో చదివిన సెక్షన్ 7 క్రింది విధంగా ఉంది:

సెక్షన్ 7: రక్షిత కౌలుదారులను స్వాధీనదారులుగా నమోదు చేయడం.

7. (1) ప్రతి రక్షిత కౌలుదారుడు, సంక్రమించిన తేదీ నుండి అమలులోకి వచ్చే విధంగా, సెక్షన్ 4 కింద కేటాయించిన తరువాత మిగిలి ఉన్న అటువంటి ఇనాం భూములను, తన

వ్యక్తిగత సాగు కింద ఉన్న మరియు అతను విడిగా కలిగి ఉన్న మరియు వ్యక్తిగతంగా సాగు చేసే ఏ భూములతో కలిపి, కుటుంబ యాజమాన్యంలోని నాలుగున్నర రెట్లు సమానంగా ఉండే భూములను స్వాధీనదారుగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులు.

(2) రక్షిత కౌలుదారుడు, సాగు చేయబడినా లేదా చేయకపోయినా, సబ్ సెక్షన్ (1) లో పేర్కొన్న పరిమితిని మించి తన స్వాధీనంలో ఉన్న ఇనాం భూములకు సంబంధించి ఈ చట్టం కింద అందించిన విధంగా ప్రభుత్వం నుండి నష్టపరిహారానికి అర్హులు:

అయితే–

(ఎ) అతను సంక్రమించే తేదీ వరకు అటువంటి ఇనాం భూములకు కౌలుదారుగా కొనసాగాతే; లేదా

(బి) ఒకవేళ అతని స్వాధీనంలో లేనట్లయితే, 1950 జూన్ 10వ తేదీ నుండి సంక్రమించిన తేదీ మధ్య ఆ భూముల నుండి ఇనాందార్ చేత చట్టవిరుద్ధంగా తొలగించబడితే.

(3) ఏ రక్షిత కౌలుదారుడు పొడి భూమికి భూ ఆదాయానికి నలభై రెట్లు మరియు తడి భూమికి పదమూడు రెట్లు సమానమైన మొత్తాన్ని ప్రీమియంగా ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తే తప్ప, సబ్ సెక్షన్ (1) కింద స్వాధీనదారుగా చేయబడడానికి అర్హత కలిగి ఉండదు. ప్రీమియం మొత్తం వార్షిక భూమిశిస్తు పాటు పది వార్షిక వాయిదాలకు మించకుండా చెల్లించబడాలి మరియు అటువంటి చెల్లింపులో విఫలమైతే, అది చెల్లించవలసిన భూమిపై భూమిశిస్తు బకాయిలుగా తిరిగి వసూలు చేయవచ్చు.

[అయితే, పేద వ్యక్తి అయిన రక్షిత కౌలుదారు ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ప్రీమియం చెల్లించకుండా, సబ్ సెక్షన్ (1) కింద స్వాధీనదారుగా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులు.]

సెక్షన్ 33. పొదుపు.

33. ఈ చట్టంలోని ఏదీ 19 [తెలంగాణ కౌలుదారీ మరియు వ్యవసాయ భూముల చట్టం, 1950] లోని నిబంధనలను ఏ ఇనాంకు వర్తింపజేయడం లేదా ఇనాందార్ మరియు అతని

కౌలుదారుల పరస్పర హక్కులు మరియు బాధ్యతలను ఏ విధంగానూ ప్రభావితం చేయదని భావించరాదు,

పైన పేర్కొన్న నిబంధనలు ఈ చట్టం యొక్క స్పష్టమైన నిబంధనలకు ఏ విధంగానైనా విరుద్ధంగా ఉన్నంత వరకు తప్ప.

10. రికార్డును పరిశీలిస్తే, జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్ ముందు అప్పీలుదారులు 1979 నుండి 2009 వరకు, జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్ ముందు ప్రస్తుత అప్పీళ్లు దాఖలు చేయబడినప్పుడు వరకు, ఏ సమయంలోనైనా ఒ ఆర్ సి మంజూరు కోసం దరఖాస్తు చేసుకోలేదని తెలుస్తోంది. తెలంగాణ ఇనాంల నిర్మూలన చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 33 తో చదవబడిన సెక్షన్ 7ను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే, జాయింట్ కలెక్టర్ -I, రంగారెడ్డి జిల్లా, ముందు అప్పీలుదారులకు ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 10 కింద ఒ ఆర్ సి మంజూరు కోసం దరఖాస్తు చేసుకునే హక్కు ఉందని స్పష్టంగా సూచిస్తుంది, అయితే, అలా చేయడంలో విఫలమయ్యారు, అందువల్ల, ఈ కోర్టు అప్పీలుదారులకు జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, ముందు అప్పీలును కొనసాగించే అర్హత లేదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడుతోంది.

11. కేస్ నం. ఎఫ్1/7122/2009లో జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, జారీ చేసిన తేదీ 01.02.2014 నాటి ఆక్షేపించబడిన ఉత్తర్వులను పరిశీలిస్తే అప్పిలేట్ అథారిటీ రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి, చేవెళ్ల డివిజన్, రంగారెడ్డి జిల్లా, 1979 సంవత్సరంలో ఫైల్ నం.

ఎ1/1233/1975 లో తేదీ 28.11.1979 న ఇచ్చిన ఒ ఆర్ సి ని రద్దు చేయడానికి ఎటువంటి కారణాలను నమోదు చేయలేదని స్పష్టమవుతోంది.

ఎ) ఏదైనా చట్టబద్ధమైన అథారిటీ ద్వారా ఉత్తర్వులు జారీ చేయడానికి కారణాలు ప్రాథమిక అవసరమని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడుతోంది. కారణం న్యాయం యొక్క ఆత్మ, కారణం ప్రతి నిర్ణయానికి హృదయ స్పందన, కారణాలను నమోదు చేయడం అనేది సహజ న్యాయ సూత్రాలు, ఎందుకంటే ఇది నిర్ణయం తీసుకోవడంలో పారదర్శకత మరియు న్యాయబద్ధతను నిర్ధారిస్తుంది. జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, కేసు నం. ఎఫ్1/2200/2009 లో, తేదీ 01.02.2014 నాటి ఆక్షేపించబడిన ఉత్తర్వు చెల్లుబాటు అయ్యే మరియు ఖచ్చితమైన/సముచితమైన కారణాలను కలిగి లేదు.

12. కారణాలను నమోదు చేయవలసిన ఆవశ్యకతపై అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పులు మరియు కొన్ని కేసులలో చేసిన పరిశీలనలు ఇక్కడ పొందుపరచబడ్డాయి:

కారణాలను నమోదు చేసే అంశంపై అత్యున్నత న్యాయస్థానం యొక్క కొన్ని తీర్పులు.

ఎ. టాండన్ బ్రదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్ అండ్ అదర్స్ (2001) 5 ఎస్ సి సి 664 లో నివేదించబడిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం పేరా 34 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

> "ప్రభుత్వ చర్య అత్యంత మంచి విశ్వాసం, నమ్మకం మీద ఆధారపడి ఉండాలి మరియు చట్టం యొక్క స్థితి ఆధారంగా హేతుబద్ధతతో మద్దతు ఇవ్వాలి – ఒకవేళ చర్య వేరే విధంగా ఉంటే లేదా దానికి విరుద్ధంగా ఉంటే ఆ చర్యను దురుద్దేశపూరితమైనదిగా

పేర్కొనలేము మరియు అటువంటి చర్యను ఆమోదించడం మరియు దానిని సమానత్వం, మంచి మనస్సాక్షి మరియు న్యాయం కోసం రద్దు చేయడం న్యాయాధికారాన్ని స్పష్టంగా ఉపయోగించడం అవుతుంది. పరిస్థితికి న్యాయం చట్టానికి అనుగుణంగా నిజాయితీగల కారణం మరియు పరిస్థితి యొక్క అవసరాలతో కూడిన చర్యను కోరుతుంది".

బి. క్రాంతి అసోసియేట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ & అనదర్ వర్సెస్ మసూద్ అహ్మద్ ఖాన్ & అదర్స్ (2010) 9 ఎస్ సి సి 496 లో నివేదించబడిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం పేరా 47 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

పేరా 47: *పైన చర్చను సంక్షిప్తీకరించి, ఈ కోర్టు ఇలా నిర్ధరిస్తుంది:*

(ఏ) భారతదేశంలో న్యాయపరమైన ధోరణి ఎల్లప్పుడూ కారణాలను నమోదు చేయడం, పాలనాపరమైన నిర్ణయాలలో కూడా, అటువంటి నిర్ణయాలు ఎవరినైనా ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేస్తే.

(బి) ఒక పాక్షిక – న్యాయపరమైన అథారిటీ తన నిర్ధారణలకు మద్దతుగా కారణాలను నమోదు చేయాలి.

(సి) కారణాలు నమోదు చేయాలనే పట్టుబట్టడం అనేది న్యాయం చేయడమే కాదు, అది జరిగినట్లు కూడా కనిపించాలి అనే న్యాయం యొక్క విస్తృత సూత్రాన్ని నెరవేర్చడానికి ఉద్దేశించబడింది.

(డి) కారణాలను నమోదు చేయడం అనేది న్యాయ మరియు పాక్షిక-న్యాయ లేదా పరిపాలనా అధికారం యొక్క ఏదైనా ఏకపక్ష వినియోగంపై చెల్లుబాటు అయ్యే నిర్బంధంగా కూడా పనిచేస్తుంది.

(ఇ) నిర్ణయం తీసుకునేవారు సంబంధిత కారణాలపై మరియు బాహ్య పరిగణనలను విస్మరించడం ద్వారా విచక్షణను ఉపయోగించారని కారణాలు భరోసా ఇస్తాయి.

(ఎఫ్) న్యాయ, పాక్షిక-న్యాయ మరియు పరిపాలనా సంస్థలు ద్వారా కూడా సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించడం వంటి నిర్ణయాలు తీసుకునే ప్రక్రియలో కారణాలు వాస్తవంగా ఒక అనివార్యమైన అంశంగా మారాయి.

(జి) కారణాలు ఉన్నత న్యాయస్థానాల న్యాయ సమీక్ష ప్రక్రియను సులభతరం చేస్తా .

(హెచ్) చట్టబద్ధ పాలన మరియు రాజ్యాంగ పాలనకు కట్టుబడి ఉన్న అన్ని దేశాలలో కొనసాగుతున్న న్యాయ ధోరణి సంబంధిత వాస్తవాల ఆధారంగా సహేతుకమైన నిర్ణయాలకు అనుకూలంగా ఉంది. న్యాయానికి వివేకం ఆత్మ అనే సూత్రాన్ని సమర్థించే న్యాయ నిర్ణయం తీసుకోవడంలో ఇది వాస్తవంగా జీవనాధారం.

(ఐ) ఈ రోజుల్లో న్యాయ లేదా పాక్షిక-న్యాయ అభిప్రాయాలు న్యాయమూర్తులు మరియు వాటిని అందించే అధికారుల వలె భిన్నంగా ఉంటాయి. ఈ నిర్ణయాలన్నీ ఒక సాధారణ ప్రయోజనానికి ఉపయోగపడతాయి, ఇది సంబంధిత కారకాలను నిష్పాక్షికంగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నట్లు హేతుబద్ధంగా నిరూపించడానికి. న్యాయ పంపిణీ వ్యవస్థపై కక్షిదారుల నమ్మకాన్ని కొనసాగించడానికి ఇది చాలా ముఖ్యం.

(జె) న్యాయపరమైన జవాబుదారీతనం మరియు పారదర్శకత రెండింటికీ కారణంపై పట్టుబట్టడం అవసరం.

(కె) ఒక న్యాయమూర్తి లేదా ఒక పాక్షిక-న్యాయ అథారిటీ అతని/ఆమె నిర్ణయ ప్రక్రియ గురించి తగినంత స్పష్టంగా లేనట్లయితే, నిర్ణయం తీసుకునే వ్యక్తి పూర్వ సిద్ధాంతానికి లేదా పెరుగుదల సూత్రాలకు విశ్వసనీయంగా ఉన్నారా లేదో తెలుసుకోవడం అసాధ్యం.

(ఎల్) నిర్ణయాలకు మద్దతుగా కారణాలు ఖచ్చితముగా, స్పష్టంగా మరియు క్లుప్తంగా ఉండాలి. కారణాల నటన లేదా "రబ్బర్-స్టాంప్ కారణాలు" ను చెల్లుబాటు అయ్యే నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియతో పోల్చకూడదు.

(ఎం) న్యాయపరమైన అధికారాలను దుర్వినియోగం చేయడాన్ని నిరోధించడానికి పారదర్శకత తప్పనిసరి అనడంలో సందేహం లేదు. నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో పారదర్శకత అనేది న్యాయమూర్తులు మరియు నిర్ణయాధికారులు లోపాలకు గురయ్యే అవకాశాన్ని తగ్గించడమే కాకుండా వాటి విస్తృత పరిశీలనకు గురిచేస్తుంది.

(ఎన్) కారణాలను నమోదు చేయవలసిన అవసరం నిర్ణయం తీసుకోవడంలో న్యాయబద్ధత యొక్క విస్తృత సిద్ధాంతం నుండి ఉద్భవిస్తుంది కాబట్టి,

(ఓ) అన్ని సాధారణ న్యాయ పరిధులలో తీర్పులు భవిష్యత్తుకు పూరా పరాలను ఏర్పాటు చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. అందువలన, చట్టాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి, కారణాలను ఇవ్వాల్సిన అవసరం, నిర్ణయం యొక్క సారాంశం మరియు వాస్తవానికి "తగిన ప్రక్రియ"లో ఒక భాగం.

సి. <u>కమీషనర్ ఆఫ్ పోలీసు, బాంబే వర్సెస్ గోర్ధన్ దాస్ భాంజీ</u> (1951) ఎస్ సి సి 1088 లో నివేదించబడిన కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

> "చట్టబద్ధమైన అధికారాన్ని ఉపయోగించుకొని బహిరంగంగా జారీ చేసిన పబ్లిక్ ఆర్డర్లను, ఆ అధికారి తన ఉద్దేశ్యం ఏమిటో, లేదా తన మనస్సులో ఏముందో, లేదా అతను ఏమి చేయాలనుకుంటున్నారో ఆదేశిస్తూ ఇచ్చిన వివరణల వెలుగులో అర్థం చేసుకోలేమని మేము స్పష్టం చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వ అధికారులు చేసే పబ్లిక్ ఆర్డర్లు ప్రజా ప్రభావాన్ని కలిగి ఉండటానికి ఉద్దేశించినవి మరియు అవి ఎవరిని సంబోధిస్తాయో వారి

చర్యలను మరియు ప్రవర్తనను ప్రభావితం చేయడానికి ఉద్దేశించినవి మరియు ఆర్డర్ లో ఉపయోగించిన భాషకు సంబంధించి నిష్పాక్షికంగా అర్థం చేసుకోవాలి."

డి. భారత మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, దివంగత న్యాయమూర్తి వై. వి. చంద్రచూడ్ మేనకా గాంధీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1978) 1 ఎస్. సి. సి. 248లో నివేదించబడిన తీర్పులో, న్యాయపరమైన పరిశీలన నుండి కారణాలను దూరంగా ఉంచడమే ఏకైక ఉద్దేశ్యం అయితే, కారణాలను బహిరంగపర్చకుండా ఉండడానికి కార్యనిర్వాహకులు ఎటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించడాన్ని చట్టం అనుమతించదని నిర్ధారించారు.

ఇ. స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ వర్సెస్ సేల్స్ ట్యాక్స్ ఆఫీసర్, రూర్కెలా-I సర్కిల్, ఏఐఆర్ 2009 సప్లిమెంట్ ఎస్ సి 561 కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఈ క్రింది విధంగా వ్యాఖ్యానించింది:

"కారణం అనేది ప్రతి నిర్ణయానికి హృదయ స్పందన. ఇది ఒక ఉత్తర్వులో స్పష్టతను ప్రవేశపెడుతుంది మరియు అది లేకుండా అది నిర్జీవంగా మారుతుంది ".

ఎఫ్. అలెగ్జాండర్ మెషినరీ (డడ్లీ లిమిటెడ్) వర్సెస్ క్రాబ్ ట్రీ (1974) ఐసిఆర్ 120 (ఎన్ ఐ ఆర్ సి) లో నివేదించబడినది, ఇలా గమనించబడింది

"కారణాలు చెప్పడంలో వైఫల్యం అనేది న్యాయాన్ని తిరస్కరించడానికి సమానం. కారణాలు అనేవి నిర్ణయం తీసుకునేవారి మనస్సుకు, వివాదానికి మరియు వచ్చిన నిర్ణయం లేదా నిర్ధారణకు మధ్య ఉన్న ప్రత్యక్ష సంబంధాలు. కారణాలు ఆత్మాశ్రయత్వాన్ని నిష్పాక్షికత ద్వారా భర్తీ చేస్తాయి. కారణాలను నమోదు చేయడంపై వక్కాణించటం ఎందుకంటే, నిర్ణయం "స్ఫింక్స్ యొక్క అస్పష్టమైన ముఖాన్ని" బహిర్గతం చేస్తే, దాని మౌనం ద్వారా,

కోర్టులు తమ అప్పీలేట్ విధులను నిర్వహించడం లేదా తీర్పు యొక్క చెల్లుబాటును నిర్ణయించడంలో న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగించడం దాదాపు అసాధ్యం చేస్తుంది."

జి. సెక్రటరీ అండ్ క్యూరేటర్, విక్టోరియా మెమోరియల్ హాల్ వర్సెస్ హౌరా గణతంత్రిక్ నాగరిక్ సమితి & అదర్స్, (2010) 3 ఎస్ సి సి 732 లో నివేదించబడిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం పేరా 41లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

"కారణం అనేది ప్రతి నిర్ణయానికి హృదయ స్పందన, ఇది ఒక ఉత్తర్వులో స్పష్టతను ప్రవేశపెడుతుంది మరియు అది లేకుండా, అది నిర్జీవంగా మారుతుంది. కారణాలు ఆత్మాశ్రయత్వాన్ని నిష్పాక్షికత ద్వారా భర్తీ చేస్తాయి. కారణాలు లేకపోవడం వల్ల ఉత్తర్వును నిలకడలేనిదిగా చేస్తుంది, ప్రత్యేకించి ఉత్తర్వు ఉన్నత ఫోరం ముందు మరింత సవాలుకు లోబడి ఉన్నప్పుడు".

హెచ్. అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఎస్. ఎన్. ముఖర్జీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా ఏఐఆర్ (1990) ఎస్ సి 1984 లో నివేదించబడిన కేసులో, ట్రావెన్కోర్ రేయాన్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1970) 3 ఎస్ సి ఆర్ లో నివేదించబడిన తీర్పును ప్రస్తావిస్తూ, ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

"38. సహజ న్యాయం యొక్క నియమాలకు అంతర్లీనంగా ఉన్న లక్ష్యం "న్యాయం యొక్క వైఫల్యాన్ని నివారించడం" మరియు "చర్యలో నిష్పాక్షికతను" భద్రపరచడం. ఇంతకు ముందు సూచించినట్లుగా, పాక్షిక న్యాయపరమైన విధులను నిర్వహించే అడ్మినిస్ట్రేటివ్

అథారిటీ తన నిర్ణయానికి కారణాలను నమోదు చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఏకపక్ష అవకాశాలను మినహాయించడం ద్వారా మరియు నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియలో కొంతవరకు న్యాయబద్ధతను నిర్ధారించడం ద్వారా ఈ లక్ష్యాన్ని సాధిస్తుంది. సహజ న్యాయ సూత్రాల విస్తరిస్తున్న పరిధిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, కారణాన్ని నమోదు చేయవలసిన అవసరాన్ని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అథారిటీలు అధికారాన్ని ఉపయోగించడాన్ని నియంత్రించే సహజ న్యాయ సూత్రాలలో ఒకటిగా పరిగణించవచ్చని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. సహజ న్యాయం యొక్క నియమాలు మూర్తీకరించిన నియమాలు కావు. వాటి అనువర్తన యొక్క పరిధి నిర్దిష్ట చట్టబద్ధమైన చట్రంపై ఆధారపడి ఉంటుంది, దీని కింద అధికార పరిధి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అథారిటీకి ఇవ్వబడింది. న్యాయపరమైన లేదా పాక్షిక న్యాయపరమైన విధులను నిర్వహించడంతో సహా ఒక అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అథారిటీ ఒక నిర్దిష్ట అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి సంబంధించి, శాసన సభ ఆ అధికారాన్ని ప్రదానం చేసేటప్పుడు, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అథారిటీ జారీ చేసిన ఉత్తర్వు యొక్క కారణాలను ఉత్తర్వుల్లో నమోదు చేయడం మరియు బాధిత పక్షానికి తెలియజేయడం అనేది విస్తృత ప్రజాప్రయోజనాలకు మంచిది కాదని భావించవచ్చు మరియు అది అటువంటి ఆవశ్యకతను తొలగించవచ్చు. యు. ఎస్. ఎ. యొక్క అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ప్రొసీజర్ చట్టం, 1946 మరియు ఆస్ట్రేలియా యొక్క అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డెసిషన్స్ (జ్యుడీషియల్ రివ్యూ) చట్టం, 1977, లో పొందుపరిచిన విధంగా ఈ మేరకు స్పష్టమైన నిబంధనను రూపొందించడం ద్వారా ఇది చేయవచ్చు, దీని ద్వారా కొన్ని నిర్దిష్ట అథారిటీలు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను చట్టం యక్క పరిధి నుండి మినహాయించబడ్డాయి. అటువంటి మినహాయింపు విషయం యొక్క స్వభావం, పథకం మరియు చట్టం యొక్క నిబంధనల నుండి అవసరమైన చిక్కుల ద్వారా కూడా తలెత్తవచ్చు. అటువంటి నిబంధనలో అంతర్లీనంగా ఉన్న ప్రజా ప్రయోజనం కారణాలను నమోదు చేయవలసిన

అవసరం ద్వారా అందించబడే ప్రయోజనకరమైన ప్రయోజనాన్ని అధిగమిస్తుంది. అందువలన, అటువంటి సందర్భంలో పేర్కొన్న అవసరాన్ని బలవంతం చేయలేము.

39. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, అవసరాన్ని స్పష్టంగా లేదా అవసరమైన అంతర్భావంతో తొలగించిన కేసులలో మినహా, న్యాయపరమైన లేదా పాక్షిక-న్యాయపరమైన విధులను నిర్వహించే ఒక అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అథారిటీ తన నిర్ణయానికి కారణాలను నమోదు చేయవలసిన అవసరం ఉందని నిర్ధారించాలి.

13. <u>చట్టం ప్రకారం అందించిన నిర్దిష్ట కాలవ్యవధిలో ప్రొసీడింగ్స్ ప్రారంభించాల్సిన అవసరం వచ్చినప్పుడు, వాటిని పేర్కొన్న వ్యవధిలో ప్రారంభించాల్సిన అవసరం ఉందని ఇది చట్టం యొక్క స్థిరమైన ప్రతిపాదన అని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడుతోంది. తెలంగాణ ఇనాంల నిర్మూలన చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 24 ప్రకారం, ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 24 కింద అప్పీలును 30 రోజుల్లోపు లేదా అప్పిలేట్ అథారిటీ పొడిగించిన ఇతర సమయంలో దాఖలు చేయాలి, కానీ ప్రస్తుత కేసులో జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, అసలు ఇనాందార్ యొక్క చట్టపరమైన వారసులకు అనుకూలంగా ఒఆర్ సి మంజూరు చేస్తూ ఇనామ్ ట్రిబ్యునల్ 28.11.1979న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ దాదాపు 30 సంవత్సరాల తరువాత ప్రతివాదులు నం.5 నుండి 8 వరకు దాఖలు చేసిన అప్పీలును విచారణకు స్వీకరించింది. జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, ఆలస్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ ఎటువంటి దరఖాస్తు లేకుండా మరియు దరఖాస్తును దాఖలు చేయడంలో ఇటువంటి మితిమీరిన ఆలస్యానికి ఎటువంటి కారణాలను పేర్కొనకుండా, 30 సంవత్సరాలు దాటిన తరువాత దాఖలు చేసిన అప్పీళ్లను అనుమతించారు</u>

మరియు 28.11.1979 నాటి ఉత్తర్వులను రద్దు చేసి, ఈ కేసును రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్, చేవెళ్ల డివిజన్, చేవెళ్ల, రంగారెడ్డి జిల్లాకు తిరిగి పంపించారు.

14. ఒక సహేతుకమైన కాలవ్యవధిలో శాసనం కింద అధికారులు అధికారాలను ఉపయోగించే అంశంపై వ్యవహరించే అత్యున్నత న్యాయస్థానం మరియు ఇతర న్యాయస్థానాల తీర్పులు మరియు పైన పేర్కొన్న తీర్పులలో చేసిన సంబంధిత పరిశీలనలు ఇక్కడ పొందుపరచబడ్డాయి:

ఎ) యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ సిటీ బ్యాంక్ & అనదర్, (2022) లైవ్ లా ఎస్ సి 704 లో నివేదించబడిన తేదీ 24.08.2022 నాటి తీర్పులో, పేరా 19 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించబడింది:

> "చట్టం కింద ఇచ్చిన నిర్దిష్ట కాలవ్యవధిలో ప్రొసీడింగ్స్ ప్రారంభించాల్సి ఉన్నప్పుడు, వాటిని పేర్కొన్న వ్యవధిలో ప్రారంభించాల్సిన అవసరం ఉంది అన్నది చట్టం యొక్క స్థిరమైన ప్రతిపాదన. అయితే, చట్టంలో అటువంటి వ్యవధి ఇవ్వబడకపోతే, అథారిటీలు సహేతుకమైన వ్యవధిలో సదరు ప్రొసీడింగ్ ను ప్రారంభించాల్సి ఉంటుంది. సహేతుకమైన వ్యవధి ఏది అనేది ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుందనడంలో సందేహం లేదు. ఈ విషయంలో ద స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్ వర్సెస్ పాటిల్ రాఘవ్ నాథ అండ్ అదర్స్4, కేసులో ఈ కోర్టు యొక్క త్రిసభ్య ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావించవచ్చు, అందులో ఈ కోర్ట్ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:
>
> > "11. సెక్షన్ 65 కింద ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కమిషనర్ ఎప్పుడైనా సవరించగలరా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతతుంది. సెక్షన్ 211 ప్రకారం కాలపరిమితి సూచించబడలేదు అనేది వాస్తవమే, కానీ, ఈ అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయాలని మరియు సహేతుకమైన కాలవ్యవధిని కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు సవరించే ఉత్తర్వు యొక్క

స్వభావాన్ని బట్టి నిర్ణయించాలని మాకు స్పష్టంగా అనిపిస్తుంది."

[ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది]

బి) ఇబ్రహీంపట్నం తాలూకా వ్యవసాయ కూలీ సంఘం వర్సెస్ కె. సురేష్ రెడ్డి, (2003) 7 ఎస్ సి సి 66 లో నివేదించబడిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం పేరా 9, 13 మరియు 19 లలో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

"9. రిట్ అప్పీళ్లలో హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ముందు కూడా, అనధికారిక ప్రతివాదుల మోసపూరిత చర్యల కారణంగా 13-15 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ ఆలస్యం తర్వాత కూడా సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చని అప్పీలుదారులు వాదించలేదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) లోని భాషపై మాత్రమే డివిజన్ బెంచ్ దృష్టి కేంద్రీకరించబడింది, సుమోటో అధికారాన్ని ఏ సమయంలోనైనా ఆ సబ్ సెక్షన్ భాషకు ఖచ్చితంగా కట్టుబడి ఉపయోగించవచ్చా లేదా సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయవచ్చా అనే దానిపై మాత్రమే దృష్టి కేంద్రీకరించబడింది. మోసానికి సంబంధించి, మోసాన్ని కనుగొన్న తేదీ లేదా వ్యవధికి సంబంధించి అవసరమైన మరియు తగిన వివరాలు లేనప్పుడు, మోసాన్ని కనుగొన్న తేదీ నుండి సహేతుకమైన వ్యవధిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చనే వాదనను కోరనప్పుడు, గౌరవ సింగిల్ జడ్జితో పాటు హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ అనధికారిక ప్రతివాదులు చేసిన మోసం యొక్క ప్రశ్నను పరిశీలించకపోవడం సరైనదే. చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) లో "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించడం అనేది ఒక నిర్దిష్ట తేదీ నుండి సుమోటో అధికారాన్ని లెక్కించడానికి లేదా సందర్భోచితంగా ప్రారంభించడానికి ఎటువంటి నిర్దిష్ట కాలపరిమితిని నిర్దేశించలేదని సూచిస్తుంది. సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అనేది ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. మోసం జరిగిన సందర్భాల్లో, మోసాన్ని గుర్తించిన లేదా కనుగొన్న తేదీ నుండి సహేతుకమైన సమయంలో ఈ అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు, గణనీయమైన సమయం గడిచిన కారణంగా స్థిరాస్తులపై మూడవ పక్షాల హక్కులపై ప్రభావం, తదనంతర నిజమైన బదిలీల ద్వారా చేతులు మారడం, ఇతర చట్టాల (ల్యాండ్ సీలింగ్ చట్టం వంటివి) నిబంధనల ప్రకారం అంతిమమైన ఉత్తర్వులు వంటి అనేక అంశాలను గుర్తుంచుకోవాలి. అందువల్ల, కాలపరిమితి కాలం ఏ తేదీ నుండి ప్రారంభమవుతుందో మరియు ఏ వ్యవధిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించాలో పేర్కొనకుండా, చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బి యొక్క సబ్ సెక్షన్ (4) లో "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించారు, తద్వారా ప్రతి

కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను మరియు చట్టం మరియు పక్షాల హక్కుల స్వభావం బట్టి మోసం కనుగొన్న తేదీ నుండి సహేతుకమైన వ్యవధిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) లో "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించడం అక్షరాల వారీగా కఠినంగా చదవబడదు. దీనిని సందర్భోచితంగా మరియు సహేతుకంగా చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాల నిఘంటువు అర్థం ఆధారంగా ముందుకు సాగవలసి వస్తే, చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) కింద సుమోటో అధికారాన్ని దశాబ్దాల తర్వాత కూడా ఉపయోగించవచ్చు, అప్పుడు అది అస్థిర స్థితికి దారితీస్తుంది మరియు పక్షాల హక్కులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేసే అనిశ్చితి మరియు సంక్లిష్టతలకు దారితీస్తుంది, అది కూడా స్థిరాస్తులపై. జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల నేపథ్యంలో అంతిమత్వాన్ని సాధించే ఆదేశాలు, పక్షాల హక్కుల యొక్క ఖచ్చితత్వం తప్పనిసరిగా గౌరవించబడాలి. "ఏ సమయంలోనైనా" సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అంటే రోజులు, నెలలు లేదా సంవత్సరాలు వంటి నిర్దిష్ట కాలం ఒక నిర్దిష్ట తేదీ నుండి లెక్కించబడదు. **కానీ దీని అర్థం "ఏ సమయంలోనైనా" మార్గనిర్దేశం చేయబడకుండా మరియు ఏకపక్షంగా ఉండాలని దీని అర్థం కాదు. ఈ దృక్పథంలో, కాలపరిమితి యొక్క సూచించిన వ్యవధి లేనప్పుడు ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి "ఏ సమయంలోనైనా"ను సహేతుకమైన సమయంలోగా అని అర్థం చేసుకోవాలి.**

13. పైన పేర్కొన్న అంశాల దృష్ట్యా చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) కింద సుమోటో అధికారాన్ని సహేతుకమైన గడువులోగా వినియోగించాలన్న హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయాన్ని హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ధృవీకరించడం సరైనదేనని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

19. 13-15 ఏళ్ల తర్వాత జాయింట్ కలెక్టర్ సుమోటో అధికారాన్ని వినియోగించాలని కోరడం గమనార్హం. 1979లో సెక్షన్ సబ్-సెక్షన్ (4) ను జోడించడం ద్వారా సెక్షన్ 50-బి సవరించబడింది, అయితే 1989 వరకు సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించి సర్టిఫికెట్లను చెల్లనివిగా చేయడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. ఇంతకాలం అధికారులు ఎందుకు వేచి ఉన్నారనేదానికి నమ్మదగిన వివరణ లేదు. ల్యాండ్ సీలింగ్ చట్టంలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా అన్యాక్రాంతలు లేదా బదిలీలు జరిగిన చోట చర్యలు తీసుకునేందుకు సబ్ సెక్షన్ (4) ను జోడించినట్లు తెలుస్తోంది. ల్యాండ్ సీలింగ్ చట్టం 1-1-1975 నుంచి అమల్లోకి వచ్చిన నేపథ్యంలో అధికారులు విచారణ జరిపి, సహేతుకమైన సమయంలో సుమోటోగా అధికారాన్ని వినియోగించుకునేలా విచారణలు మరియు ప్రయత్నాలు చేసి ఉండాలి. **అనేక సంవత్సరాల తరువాత మరియు సహేతుకమైన వ్యవధిలో కాకుండా సుమోటోగా**

అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడంలో జాయింట్ కలెక్టర్ చర్య మరియు తహసీల్దార్ ఇచ్చిన ధ్రువీకరణ ధృవీకరణ పత్రాలను రద్దు చేస్తూ ఆదేశాలు జారీ చేయడం, హైకోర్టు సరిగ్గా పేర్కొన్నట్లుగా, కొనసాగించబడదు.

సి) అత్యున్నత న్యాయస్థానం (2015) 3 ఎస్ సి సి 695 లో నివేదించబడిన జాయింట్ కలెక్టర్, రంగారెడ్డి & అనదర్ వర్సెస్ డి. నర్సింగ రావు & అదర్స్ కేసు తీర్పులో పేరా 16 మరియు 31 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

16. పైన పేర్కొన్న సెక్షన్ లో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి కాలపరిమితి సూచించబడలేదు, అయితే 50 సంవత్సరాల వ్యవధి తర్వాత సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చా అనేది ప్రశ్న.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఇళ్ల స్థలాల కోసం గోపన్ పల్లి గ్రామంలోని సర్వే నంబర్లు 36 మరియు 37 లో 477 ఎకరాల భూమిని కేటాయిస్తూ 1991లోనే ప్రభుత్వం ఒక ఉత్తర్వును జారీ చేసింది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, 24-9-1991 నాటి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వును జారీ చేసేటప్పుడు పేర్కొన్న భూములకు సంబంధించిన రెవెన్యూ ఎంట్రీలను ధృవీకరించడానికి ప్రభుత్వానికి ప్రతి సందర్భం ఉండింది, కానీ కనుగొనబడిన ఎంట్రీలకు ఎటువంటి మినహాయింపు ఇవ్వబడలేదు. ఇంకా ప్రతివాదులు 24-9-1991 నాటి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ, రిట్ పిటిషన్ నం. 21719/1997ను ప్రతివాదులు దాఖలు చేశారు, ఆ సమయంలో కూడా సదరు సర్వే నంబర్లలోని ఎంట్రీలకు సంబంధించి ఎటువంటి చర్య ప్రారంభించబడలేదు. ఆ తర్వాత ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 నుండి భూమి కొనుగోలుదారులు సర్వే నంబరు 36లోని కొన్ని ప్లాట్లకు చట్టబద్ధమైన యజమానులు మరియు స్వాధీనదారులుగా ప్రకటించాలని అభ్యర్థిస్తూ రంగారెడ్డి జిల్లా అదనపు జిల్లా జడ్జి ఫైలుపై ఓఎస్ నం. 12/2001 లో సివిల్ దావాను దాఖలు చేశారు. 31-12-2004 నాటి ఆక్షేపించబడిన నోటీసు ప్రకారం, పైన పేర్కొన్న సెక్షన్ 166-బి కింద సుమోటో పునఃసమీక్ష అధికారాన్ని ఐదు దశాబ్దాల తర్వాత ఉపయోగించాలని కోరబడింది మరియు అలా చేయడానికి అనుమతించబడితే అది అస్థిర స్థితికి దారితీస్తుంది, ఇది అనిశ్చితి మరియు సంక్లిష్టతలకు దారితీస్తుంది, స్థిరాస్తులపై పక్షాల హక్కులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేస్తుంది.

31. మొత్తంగా చెప్పాలంటే, పునఃసమీక్ష అధికార పరిధిని ఆలస్యంగా ఉపయోగించడం

వ్యతిరేకిస్తారు, ఎందుకంటే చర్యలు లేదా లావాదేవీలు సవాలు చేయడానికి ఎప్పటికీ తెరిచే ఉంటే, అది మానవ వ్యవహారాలలో నివారించదగిన మరియు అంతులేని అనిశ్చితిని సూచిస్తుంది, ఇది చట్టం యొక్క విధానం కాదు. ఎందుకంటే, అటువంటి అధికారాలను ఉపయోగించడానికి కాలపరిమితి విధించబడనప్పటికీ, మధ్యంతర జాప్యం, మూడవ పక్ష హక్కుల సృష్టికి దారితీయవచ్చు, విచక్షణాధికారాన్ని ఆలస్యంగా ఉపయోగించడం ద్వారా దానిని అణగతొక్కలేము, ప్రత్యేకించి జాప్యానికి సరైన వివరణ లేనప్పుడు. చట్టబద్ధమైన పాలన అనేది జీవన పాలనతో సన్నిహితంగా నడుస్తుందని చెబుతారు. సవరించాలని కోరిన ఉత్తర్వులు మోసపూరితమైన కేసులలో కూడా, అధికారాన్ని ఉపయోగించడం మోసాన్ని కనుగొన్నప్పటి నుండి సహేతుకమైన వ్యవధిలో ఉండాలి. కేవలం ఒక చర్యను లేదా లావాదేవీని మోసపూరితమైనదిగా వర్ణించడం దాని దిద్దుబాటుకు సమయాన్ని అనంతం వరకు పొడిగించదు; లేకపోతే పునఃసమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అనేది ఒక అథారిటీకి అటువంటి అధికారాన్ని కట్టబెట్టే చట్టాన్ని మోసం చేయడమే అవుతుంది.

డి) ఎస్. సంతానం అండ్ అదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఏ. పి., రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్, (2006) 2 ఏఎల్ టి 341 లో నివేదించబడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు యొక్క డివిజన్ బెంచ్ తీర్పులో పేరాలు 16 మరియు 17 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

16. ఇబ్రహీంపట్నం తాలూక వ్యవసాయ కూలీ సంఘం వర్సెస్ కె. సురేశ్ రెడ్డి అనే మరో తీర్పుపై ఆధారపడటం జరిగింది. ఇది 2003లో సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయించిన కేసు నుండి వచ్చిన తీర్పు, అంటే 1995లో ఈ కోర్టు ఈ విషయాన్ని నిర్ణయించిన తరువాత. ఈ తీర్పు మునుపటి వివిధ తీర్పులను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంది మరియు మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ తీర్పు వివాదాన్ని పరిష్కరిస్తుంది. అందువల్ల, మేము ఈ తీర్పును కొంత వివరంగా ప్రస్తావించాలనుకుంటున్నాము. సుప్రీంకోర్టు పరిశీలన కోసం ఈ క్రింది ప్రశ్నను రూపొందించింది: --

ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) కౌలుదారీ మరియు వ్యవసాయ భూముల చట్టం, 1950 లోని సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్ సెక్షన్ (4) ప్రకారం కలెక్టర్ ఏ సమయంలోనైనా సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చా లేదా అటువంటి అధికారాన్ని సహేతుకమైన

సమయంలో ఉపయోగించాలా. సుమోటో అధికారాన్ని వినియోగించడం ప్రతి కేసులో వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుందని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. మోసం జరిగిన కేసులలో, మోసాన్ని గుర్తించిన లేదా కనుగొన్న తేదీ నుండి సహేతుకమైన సమయంలో ఈ అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు, గణనీయమైన సమయం గడిచిన కారణంగా స్థిరాస్తులపై మూడవ పక్షాల హక్కులపై ప్రభావం, తదనంతర నిజాయితీ బదిలీల ద్వారా చేతులు మారడం, ఇతర చట్టాల (ల్యాండ్ సీలింగ్ చట్టం వంటివి) నిబంధనల ప్రకారం అంతిమమైన ఉత్తర్వులు వంటి అనేక అంశాలను గుర్తుంచుకోవాలి. అందువల్ల,

చట్టం యొక్క సెక్షన్ 50-బి లోని సబ్-సెక్షన్ (4) లో, కాలపరిమితి వ్యవధి ఏ తేదీ నుండి ప్రారంభమవుతుందో మరియు ఏ వ్యవధిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించాలో పేర్కొనకుండా, "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాలను ఉపయోగించినట్లు తెలుస్తోంది, తద్వారా చట్టాలు మరియు పక్షాల హక్కుల స్వభావంలో ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి మోసం కనుగొనబడిన తేదీ నుండి సహేతుకమైన వ్యవధిలో సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చు. చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) లో "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాల వాడకాన్ని అక్షరాల వారీగా కఠినంగా చదవలేము. దీనిని సందర్భోచితంగా మరియు సహేతుకంగా చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. "ఏ సమయంలోనైనా" అనే పదాల నిఘంటువు అర్థం ఆధారంగా ముందుకు సాగవలసి వస్తే, చట్టంలోని సెక్షన్ 50-బిలోని సబ్ సెక్షన్ (4) కింద సుమోటో అధికారాన్ని దశాబ్దాల తర్వాత కూడా ఉపయోగించవచ్చు, అప్పుడు అది అస్థిర స్థితికి దారితీస్తుంది మరియు పక్షాల హక్కులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేసే అనిశ్చితి మరియు సంక్లిష్టతలకు దారితీస్తుంది, అది కూడా స్థిరాస్తులపై. జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల నేపథ్యంలో అంతిమత్వాన్ని సాధించే ఆదేశాలు, పక్షాల హక్కుల యొక్క ఖచ్చితత్వం తప్పనిసరిగా గౌరవించబడాలి. "ఏ సమయంలోనైనా" సుమోటో అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అంటే రోజులు, నెలలు లేదా సంవత్సరాలు వంటి నిర్దిష్ట కాలం ఒక నిర్దిష్ట తేదీ నుండి లెక్కించబడదు. కానీ దీని అర్థం "ఏ సమయంలోనైనా" మార్గనిర్దేశం చేయబడకుండా మరియు ఏకపక్షంగా ఉండాలని దీని అర్థం కాదు. ఈ దృక్పథంలో, కాలపరిమితి యొక్క సూచించిన వ్యవధి లేనప్పుడు ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి "ఏ సమయంలోనైనా"ను సహేతుకమైన సమయంలోగా అని అర్థం చేసుకోవాలి.

17. ప్రస్తుత కేసును ఈ తీర్పు వెలుగులో చూస్తే, ప్రతివాదులు 30 సంవత్సరాల తర్వాత తమ అధికారాన్ని ఉపయోగించలేరని నిర్భయంగా చెప్పవచ్చు. అసలు

నియామకం 1953లో జరిగింది. 30 సంవత్సరాల కాలంలో పెద్ద సంఖ్యలో మూడవ పక్షాలు భూములపై హక్కులు మరియు ఆసక్తిని పొందాయి. అప్పీలుదారులలో ఒకరు సొసైటీ, ఇది అసలు కేటాయింపుదారుల నుంచి భూములను కొనుగోలు చేసింది. లేఅవుట్ ప్రణాళికను సొసైటీ మునిసిపల్ కార్పొరేషనుకు సమర్పించింది, దీనికి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఆమోదం తెలిపింది. కార్పొరేషనుకు మెరుగుదల ఛార్జీలు చెల్లించబడ్డాయి మరియు ప్రణాళిక మంజూరు యొక్క ఈ పరిణామం 1969 సంవత్సరంలో జరిగింది. ఆ తర్వాత నిజమైన కొనుగోలుదారులుగా కనిపించిన సొసైటీ సభ్యులకు ప్లాట్లు కేటాయించబడ్డాయి. ఆ కొనుగోలుదారులు భారీ మొత్తంలో డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టి తమ ప్లాట్లలో భవనాలను నిర్మించుకున్నారు, పెట్టారు మరియు వారు ఆ ఇళ్లలో నివసిస్తున్నారు. ఒక కేసులో అసలు పట్టేదార్ ఈ కోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తికి కూడా భూమిని విక్రయించారని, ప్రధాన న్యాయమూర్తి దానిని మరో పక్షనికి విక్రయించారని మాకు చూపించారు. ఇప్పుడు, ఒక హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి నుంచి ఒక వ్యక్తి భూమిని కొనుగోలు చేస్తే, ఆ భూమిని విక్రయిస్తున్న ప్రధాన న్యాయమూర్తికి భూమిపై హక్కు మూలం ఉందని కొనుగోలుదారు నమ్మడం సహేతుకంగా ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితులలో 30 సంవత్సరాల కాలంలో మూడవ పక్షాల ప్రయోజనాలు ఇమిడిపోయాయి కాబట్టి, మా దృష్టిలో, 30 సంవత్సరాల తర్వాత కౌలు చట్టంలోని సెక్షన్ 166-బీ కింద ప్రభుత్వం అధికారాన్ని ఉపయోగించాల్సింది కాదు.

ఇ) స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్ వర్సెస్ పటేల్ రఘు నాథ, ఎఐఆర్ (1969) ఎస్ సి 1297లో నివేదించబడిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం పేరా 11 మరియు 12 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

11. సెక్షన్ 65 కింద ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కమిషనర్ ఎప్పుడైనా సవరించగలరా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతతుంది. సెక్షన్ 211 ప్రకారం కాలపరిమితి సూచించబడలేదు అనేది వాస్తవమే, కానీ, ఈ అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయాలని మరియు సహేతుకమైన కాలవ్యవధిని కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు సవరించే ఉత్తర్వు యొక్క స్వభావాన్ని బట్టి నిర్ణయించాలని మాకు స్పష్టంగా అనిపిస్తుంది.

12. సెక్షన్ 211 ప్రకారం కమిషనర్ చర్య తీసుకోవలసిన సహేతుకమైన సమయం

యొక్క పొడవును సెక్షన్ 65 సూచిస్తుందని మాకు అనిపిస్తుంది. కమిషనర్ ఎంత కాలపరిమితితో వ్యవహరించాలో సెక్షన్ 65 స్వయంగా సూచిస్తున్నట్లు మాకు అనిపిస్తుంది. కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 65 ప్రకారం, కలెక్టర్ మూడు నెలల వ్యవధిలో దరఖాస్తుపై తన నిర్ణయాన్ని దరఖాస్తుదారుడికి తెలియజేయకపోతే, దరఖాస్తు చేసిన అనుమతి మంజూరు చేయబడిందని భావించబడుతుంది. కలెక్టర్ తన నిర్ణయం తీసుకోవడానికి మూడు నెలల వ్యవధి సరిపోతుందని, అంతకు మించి ఈ విషయం చాలా అత్యవసరమని శాసనసభ భావిస్తుందని, అనుమతి మంజూరు చేయబడిందని భావించబడుతుందని ఈ సెక్షన్ చూపిస్తుంది. సెక్షన్ 211 మరియు 65లను కలిపి చూస్తే, కలెక్టర్ ఉత్తర్వులు వెలువడిన కొద్ది నెలల్లోనే కమిషనర్ తన పునఃసమీక్ష వినియోగించుకోవాలని మాకు అనిపిస్తుంది. ఇది సహేతుకమైన సమయం ఎందుకంటే నిర్మాణ ప్రయోజనాల కోసం అనుమతి మంజూరు చేసిన తర్వాత అనుమతి ఇచ్చిన తేదీ నుండి కనీసం కొన్ని నెలల్లోపు నిర్మాణ కార్యకలాపాలను ప్రారంభించడానికి యజమాని డబ్బు ఖర్చు చేసే అవకాశం ఉంది. ఈ కేసులో కమిషనర్ 1961 అక్టోబర్ 12న కలెక్టర్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేశారు, అంటే, ఉత్తర్వు వెలువడిన ఒక సంవత్సరానికి పైగా తరువాత, మరియు ఈ ఉత్తర్వు చాలా ఆలస్యంగా జారీ చేయబడిందని మాకు అనిపిస్తుంది.

ఎఫ్) <u>సమరూప పరిస్థితులలో హైదరాబాద్ లోని హైకోర్టు తేదీ 23.01.2020 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా డబ్ల్యూ. పి. నం. 10188/2019, చెంగళ్ల జంగయ్య & 3 అదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ తెలంగాణ కేసులో, మంజూరు చేసిన ఒ ఆర్ సి ని 35 సంవత్సరాల తర్వాత సవాలు చేస్తూ జాయింట్ కలెక్టర్ ముందు దాఖలైన అప్పీలును పరిగణనలోకి తీసుకుంది మరియు ఆలస్యం మరియు ఉపేక్ష ద్వారా దెబ్బతిన్నట్లు నిర్ధారించింది. సదరు చెంగళ్ల జంగయ్య ధాఖలు చేసిన డబ్ల్యూ. ఏ. నం. 242/2020 ని తేదీ 26.08.2020 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా కొట్టివేశారు సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పును సమర్థించారు.</u>

జి) హైదరాబాద్ లోని హైకోర్టు యొక్క డివిజన్ బెంచ్ వోర్ల రాంచంద్రారెడ్డి అండ్ అదర్స్

వర్సెస్ జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, లకిడి-కా-ఫుల్ అండ్ అదర్స్, (2021) 5 ఎ ఎల్ డి పేజీ 477 లో నివేదించబడిన కేసులో, ఒక చట్టంలోని నిబంధనలను అమలు చేయడంలో మితిమీరిన జాప్యం జరిగినప్పుడల్లా, దరఖాస్తును ఆ ఒక్క కారణంతోనే తిరస్కరించాలని గమనించారు.

హెచ్) ఇతగాని లచ్చయ్య వర్సెస్ జాయింట్ కలెక్టర్ అండ్ అడిషనల్ డిస్ట్రిక్ట్ మేజిస్ట్రేట్, నల్గొండ, (2015) 4 ఎఎల్ డి పేజీ 490 లో నివేదించబడిన తీర్పులో పేరా 32 మరియు 33 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించారు:

> 32. తక్షణ కేసులో, వివాదం యజమాని మరియు కౌలుదారు మధ్య కాదు. ఈ వివాదం రక్షిత కౌలుదారు, అతని తోబుట్టువు కుమారుడు, తోబుట్టువు కుమారుడు నుంచి భూమిని కొనుగోలుదారుల ఉంది. ఆయనను చట్టవిరుద్ధంగా బహిష్కరించబడలేదు. ఎటువంటి సందేహం లేకుండా, కౌలు భూములను కలిగి ఉండటానికి మరియు అనుభవించడానికి రక్షిత కౌలుదారుకు హక్కు ఉంటుంది మరియు ఈ చట్టం యొక్క ప్రాధమిక లక్ష్యం రక్షిత కౌలుదారు యొక్క ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడం. కానీ, రక్షిత కౌలుదారునికి హక్కు ఉన్నంత మాత్రాన, అతను మౌనంగా ఉండలేడు, ఇతరులను ఆస్తిని అనుభవించడానికి అనుమతించలేడు మరియు ఆ హక్కును పట్టించుకోకుండా, తదుపరి పరిణామాలతో సంబంధం లేకుండా సుదీర్ఘ విరామం తరువాత మేల్కొని చట్టంలోని సెక్షన్ 32 కింద నిబంధన అమలు కోసం దరఖాస్తు చేయలేడు.
>
> 33. పిటిషనర్ల తరపు గౌరవ న్యాయవాది ఆధారపడిన పలు నిర్ణయాలలో, ఒక చట్టంలోని నిబంధనలను అమలు చేయడంలో సుదీర్ఘ జాప్యం జరిగినప్పుడల్లా, ఆ కారణంతోనే దరఖాస్తును తిరస్కరించాలని ఏకరీతిగా తీర్పు ఇవ్వబడింది. అధికారాన్ని వినియోగించుకోవడానికి శాసనంలో ఎటువంటి కాలపరిమితిని విధించకపోయినా, అటువంటి అధికారాన్ని సహేతుకమైన సమయంలో అమలు చేయాల్సి ఉంటుందని,

సహేతుకమైన సమయం అనేది ప్రతి కేసు వాస్తవాలపై ఆధారపడి ఉంటుందని సూత్రం పదేపదే పునరుద్ఘాటించబడింది. పైన చర్చించిన కేసులలో, సుమోటోగా అధికార వినియోగానికి దరఖాస్తు దాఖలు చేయడంలో జాప్యం ఒక కేసులో ఐదు సంవత్సరాల నుండి మరో కేసులో 12 నుండి 15 సంవత్సరాల వరకు మరియు ఇతర కేసులలో 20 సంవత్సరాలు మరియు అంతకంటే ఎక్కువ జాప్యం ఉంటుంది. ఇటువంటి కేసులలో అధికారాన్ని ఉపయోగించడం అసమంజసమైనదని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

15. రికార్డులను పరిశీలించిన ఈ న్యాయస్థానం, జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, ముందు అనగా అప్పీలేట్ అథారిటీ ముందు లేదా ఈ రిట్ పిటిషన్ లో అప్పీలుదారులు సుదీర్ఘ కాలం తరువాత చట్టంలోని సెక్షన్ 24 కింద జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, ముందు అప్పీలు చేయడానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి గల కారణాలపై సరైన పునాది వేయబడలేదు, ఎందుకంటే చట్టంలోని సెక్షన్ 24లో నిర్దేశించిన గడువులోగా అప్పీలుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వకపోవడానికి జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, ముందు అప్పీలుదారులు ఎటువంటి సహేతుకమైన కారణాలను పేర్కొనలేదు.

16. తెలంగాణ ఇనాంల రద్దు చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 24 క్రింది విధంగా ఉంది:

సెక్షన్ 24: సెక్షన్ 10 కింద ఆదేశాల నుండి నిర్దేశిత అథారిటీకి అప్పీళ్లు: -

(1) సెక్షన్ 10 కింద కలెక్టర్ తీసుకున్న నిర్ణయంతో బాధపడిన ఏ వ్యక్తి అయినా, నిర్ణయం తీసుకున్న తేదీ నుంచి ముప్పై రోజుల్లోగా, లేదా నిర్దేశిత అథారిటీ అనుమతించిన ఎక్కువ సమయం లోపల, నిర్దేశిత అథారిటీకి అప్పీలు చేయవచ్చు మరియు దాని నిర్ణయం అంతిమంగా ఉంటుంది.

(2) ఏదైనా భవనం లేదా భూమి సెక్షన్ 9 పరిధిలోకి వస్తుందా అనే ప్రశ్న తలెత్తితే,

దానిని నిర్దేశిత అథారిటీకి పంపబడుతుంది, దాని నిర్ణయం అంతిమంగా ఉంటుంది.

17. ఒక శాసనం ఒక చేయవలసిన పనిని ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో వివరించినప్పుడు లేదా కోరినప్పుడు, అది ఆ పద్ధతిలో చేయాలి లేదా అస్సలు చేయకూడదు అన్నది స్థిరపడిన చట్టం.

ఎ) (ఎం. శంకర రెడ్డి వర్సెస్ అమర రామకోటేశ్వరరావు (2017) ఎస్ సి సి ఆన్ లైన్ హైద్. 426 లో నివేదించబడింది).

బి) అత్యున్నత న్యాయస్థానం డివిజన్ బెంచ్, సూపర్ టెక్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఎమరాల్డ్ కోర్ట్ ఓనర్ రెసిడెంట్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ అండ్ అదర్స్, 2021 ఎస్ సి సి ఆన్ లైన్ ఎస్ సి 3422 లో నివేదించబడిన తేదీ 04.10.2021 నాటి తన తీర్పులో టేలర్ వర్సెస్ టేలర్, 1875 (1) సిహెచ్ డి 426, నజీర్ అహ్మద్ వర్సెస్ కింగ్ ఎంపరర్ (1936) ఎల్. ఆర్. 63 ఇండ్ ఎపి 372 లో నివేదించబడిన మరియు పరభానీ ట్రాన్స్పోర్ట్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ వర్సె ద రీజనల్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ అథారిటీ, ఔరంగాబాద్ & అదర్స్, ఎఐఆర్ 1960 ఎస్ సి 801 లో నివేదించబడినది లను సూచించింది మరియు పేరా 13 వద్ద ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

> "ఒక నిర్దిష్ట పనిని ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో చేయడానికి అధికారం ఇవ్వబడినప్పుడు, ఆ పనిని ఆ విధంగా చేయాలి లేదా అస్సలు చేయకూడదు మరియు పనితీరు యొక్క ఇతర పద్ధతులు తప్పనిసరిగా నిషేధించబడ్డాయి. అందువల్ల ఒక చట్టం ఒక నిర్దిష్ట పనిని ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో చేయాలని కోరినప్పుడు, అది ఆ పద్ధతిలో చేయాలి లేదా అస్సలు చేయకూడదు మరియు పనితీరు యొక్క ఇతర పద్ధతులు తప్పనిసరిగా నిషేధించబడ్డాయి. ఈ కోర్టు కూడా ఈ సూత్రాన్ని స్వీకరించింది. ఈ నియమం ఒక పనిని

స్పష్టంగా నిర్దేశించిన విధానం తప్పనిసరిగా దానిని వేరే విధంగా చేయడంపై నిషేధాన్ని సూచిస్తుందని అందిస్తుంది.

18. పిటిషనర్ల కేసుకు మద్దతుగా మెటీరియల్ డాక్యుమెంటుగా దాఖలు చేసిన మండల రెవెన్యూ అధికారి, బాలానగర్, రంగారెడ్డి జిల్లా, తేదీ 23.02.1991 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ నం. బి / 3047 / 90 ను పరిశీలిస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) కౌలు చట్టంలోని సెక్షన్ 32 కింద పునరుద్ధరణ కోరుతూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వు, రంగారెడ్డి జిల్లా బాలానగర్ మండలం బోయిన్ పల్లి గ్రామంలో ఉన్న సర్వే నం. 36 లో ఎకరాల 33.38 గుంటలు కొలిచే భూమికి సంబంధించి కౌలుదారీ చట్టం కింద కేసు నం. బి / 3047 / 90 లో తేదీ 23.02.1991 నాటి మండల్ రెవెన్యూ అధికారి, బాలానగర్, ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా అంతిమంగా మారిందని తెలుస్తోంది,

అందువల్ల ఈ కోర్టు తదుపరి పేర్కొంటున్న వారసులు మరియు స్వాధీనధారులలో ఎవరైనా ఏదైనా కౌలు హక్కులు క్లెయిమ్ చేసే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడుతోంది.

19. ప్రస్తుత కేసులో, జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, చట్టానికి విరుద్ధంగా, ఇనాం రద్దు చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 10 కింద రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్, చెవెళ్ల డివిజన్ జారీ చేసిన తేదీ 28.11.1979 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ నం. ఎ 1/1233/75, కు వ్యతిరేకంగా (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనాంల రద్దు చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 24 కింద తన ముందు అప్పీలుదారులు దాఖలు చేసిన అప్పీళ్లను తప్పుగా ఆమోదించారని ఈ కోర్టు దృఢంగా

అభిప్రాయపడుతోంది మరియు ఎటువంటి కారణాలు లేకుండా, మనసును ఉపయోగించకుండా, చట్టానికి విరుద్ధంగా, స్వాభావిక అధికార పరిధి లేకుండా, ఎటువంటి సమర్థన మరియు తర్కం లేకుండా, ఆర్డర్ 41, రూల్స్ 23,24 మరియు 25 కు సమానమైన సివిల్ కోర్టు వంటి దాని అధికార పరిధిని దాటి, ఈ విషయాన్ని తిరిగి తాజా విచారణను నిర్వహించడం కోసం రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్, చేవెళ్ల డివిజన్, చేవెళ్ల, రంగారెడ్డి జిల్లాకు రిమాండ్ చేసింది, ఇది స్పష్టంగా వికృతమైన, స్పష్టంగా చట్టవిరుద్ధమైన మరియు అహేతుకమైనది ఎందుకంటే హైదరాబాద్ లోని రంగారెడ్డి జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్-I,

తెలంగాణ ఇనాంల రద్దు చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 24 ప్రకారం ఒ ఆర్ సి మంజూరును సమర్థించవచ్చు లేదా ఖచ్చితమైన కారణాల వల్ల దానిని రద్దు చేయవచ్చు, కానీ సివిల్ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధిని ఉపయోగించలేరు మరియు ఈ విషయాన్ని రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్, చేవెళ్ల డివిజన్, చేవెళ్ల, రంగారెడ్డి జిల్లాకు రిమాండ్ విచారణ కోసం తిరిగి పంపించలేరు, అందువల్ల అది చెల్లదు, అందువల్ల జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్ ఆమోదించిన 01.02.2014 నాటి ఉత్తర్వును రద్దుగా పరిగణించాలని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడుతోంది.

20. అత్యున్నత న్యాయస్థానం, చీఫ్ జస్టిస్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్సెస్ ఎల్. వి. ఎ. దీక్షితులు, ఎఐఆర్ (1969) ఎస్ సి193 లో నివేదించబడిన తీర్పులో, పేరా 23 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

"23. పైన పేర్కొన్న వాటికి విరుద్ధంగా, సి. ఎ. 2826/1977 మరియు సి. ఎ. 278/1978 లో సంబంధిత మొదటి ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన శ్రీ వేపా సారథి, ప్రధాన న్యాయమూర్తి జారీ చేసిన తన తప్పనిసరి పదవీ విరమణ ఉత్తర్వులను వ్యతిరేకిస్తూ తన క్లయింట్ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ (నం. 58908/1976) దాఖలు చేసినప్పుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు (ఒరిజినల్ సైడ్) నియమాలు లోని నియమం 5 ప్రకారం ప్రధాన న్యాయమూర్తికి మరియు ప్రభుత్వ ప్లీడర్ కు నోటీసులు జారీ చేశారు పర్యవసానంగా, డివిజన్ బెంచ్ ముందు రిట్ పిటిషన్ యొక్క ప్రాథమిక విచారణలో ప్రభుత్వ ప్లీడర్ ప్రధాన న్యాయమూర్తితో సహా ప్రతివాదులందరి తరపున హాజరయ్యారు మరియు హైకోర్టు యొక్క ఆ అధికార పరిధిని తీసివేసి, దానిని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్కు అప్పగించిన అధికరణ 371-డి కింద రాష్ట్రపతి చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ ఉత్తర్వులోని క్లాజ్ 6 దృష్ట్యా, రిట్ పిటిషన్ నిర్వహణ సాధ్యం కాదని ప్రాథమిక అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. ఈ అభ్యంతరాన్ని స్వీకరించిన హైకోర్టు రిట్ పిటిషన్ ను ప్రారంభ దశలోనే కొట్టివేసింది. ఈ పరిస్థితుల్లో – వాదన కొనసాగుతుంది – ట్రిబ్యునల్ యొక్క ఉత్తర్వులకు అధికార పరిధి లేనిది అనే వైఖరిని చేపట్టకుండా అప్పీలుదారు ఇప్పుడు రెస్ జుడికాటా మరియు ఎస్టోపెల్ సూత్రాల ద్వారా నిరోధించబడతారు. అయితే, ప్రధాన న్యాయమూర్తికి వాస్తవానికి ఎటువంటి నోటీసులు ఇవ్వలేదని, ఈ అభ్యంతరాన్ని లేవనెత్తిన ప్రభుత్వ ప్లీడర్ కు వారి తరపున ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆదేశాలు ఇవ్వలేదని శ్రీ సారథి దృష్టికి తీసుకురాగా, న్యాయవాది ఈ వాదనను ముందుకు తీసుకెళ్లలేదు. అంతేకాకుండా, ఇది అధికరణ 371-డి యొక్క వివరణపై ఆధారపడిన చట్టానికి సంబంధించిన స్వచ్ఛమైన ప్రశ్న. వాదన సరైనది అయితే, అది ట్రిబ్యునల్ యొక్క తీర్పును సహజంగా అధికార పరిధి లేని అథారిటీ ఇచ్చినట్లుగా చేస్తుంది.

21. అత్యున్నత న్యాయస్థానం కిరణ్ సింగ్ అండ్ అదర్స్ వర్సెస్ చమన్ పాశ్వాన్, ఎఐఆర్ (1954) ఎస్ సి 340 లో నివేదించబడిన తీర్పులో పేరా 6లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

6. ఈ వాదనలకు సమాధానం ఒక కోర్టు తనకు అధికార పరిధి లేని దావా లేదా

అప్పీలును స్వీకరించినప్పుడు చట్టంలో ఉన్న వైఖరి ఏమిటి మరియు సూట్ వాల్యుయేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 11 యొక్క ప్రభావం ఆ వైఖరిపై ఎలా ఉంటుంది అనే దానిపై ఆధారపడి ఉండాలి. అధికార పరిధి లేకుండా కోర్టు జారీ చేసిన డిక్రీ చెల్లదని మరియు దానిని అమలు చేయాలని లేదా ఆధారపడాలని కోరినప్పుడల్లా మరియు ఎక్కడైనా, అమలు దశలో మరియు అనుషంగిక చర్యలలో కూడా దాని చెల్లుబాటుని ఏర్పాటు చేయవచ్చని ఇది బాగా స్థిరపడిన ప్రాథమిక సూత్రం. **అధికార పరిధి లోపం, అది ఆర్థికపరమైనదైనా లేదా ప్రాదేశికమైనదైనా లేదా చర్య యొక్క విషయాంశానికి సంబంధించినది అయినా, ఏదైనా డిక్రీని జారీ చేసే కోర్టు యొక్క అధికారాన్ని దెబ్బతీస్తుంది, మరియు అటువంటి లోపాన్ని పక్షాల సమ్మతితో కూడా సరి చేయలేము.** ఇప్పుడు పరిశీలనలో ఉన్న ప్రశ్న కేవలం ఈ విషయాన్ని నియంత్రించే సాధారణ సూత్రాల అనువర్తనంపై మాత్రమే నిర్ణయించబడితే, మొంఘైర్ జిల్లా, న్యాయస్థానం న్యాయపరధి లేనిది, మరియు దాని తీర్పు మరియు డిక్రీ చెల్లుబాటు కాదని ఎటువంటి సందేహం ఉండదు. ఈ వైఖరిపై సూట్స్ వాల్యుయేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 11 ప్రభావం ఏమిటి అనేది ప్రశ్న.

22. బీహార్ స్టేట్ మినరల్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ ఎన్కాన్ బిల్డర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, (2003) 2 ఎస్ సి సి 418 లో నివేదించబడిన తీర్పులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం పేరా 31 లో ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది:

"31. ఒప్పందాన్ని అమలు చేసే సమయంలో రెండవ అప్పీలుదారు పక్షపాత చర్యలు తలెత్తినందున, ఇక్కడి ప్రతివాది పూర్తి అవగాహనతో ఒప్పందంలోకి ప్రవేశించాడా లేదా అనే ప్రశ్న దాని ప్రాముఖ్యతను కోల్పోతుంది.

స్వాభావిక అధికార పరిధి లేని ఉత్తర్వు చెల్లదు, అందువల్ల, మినహాయింపు లేదా ఎస్టోపెల్ యొక్క విధానపరమైన చట్టం అటువంటి పరిస్థితిలో వర్తించదు.

23. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ల బ్యాచ్ లో ఈ కోర్టు 2014 సంవత్సరంలో 'యథాతథ స్థితి' ఉత్తర్వు ఇచ్చింది మరియు అది నేటికీ అమలులో ఉంది. ఆక్షేపించబడిన ఉత్తర్వు చివరికి ఇంత సుదీర్ఘ కాలం తరువాత పరిష్కరించబడిన విషయాలను తారుమారు చేయడానికి దారితీస్తుందనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, మరీ ముఖ్యంగా, జాయింట్ కలెక్టర్-I, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్, ముందు అప్పీలుదారుల వైపు నుండి ఆలస్యం మరియు ఉపేక్షలను చూస్తున్నప్పుడు, మధ్యంతర కాలంలో అంటే 28.11.1979 నుండి ఇప్పటి వరకు ప్రశ్నార్థకమైన భూములకు సంబంధించి అనేక పరిణామాలు జరిగి ఉండవచ్చనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, పిటిషనర్లు సుదీర్ఘ కాలం ఆధారంగా తమ వైఖరిని మార్చుకున్నారు అందువల్ల ఇది చాలా కాలం తరువాత పరిష్కరించబడిన విషయాలను తారుమారు చేయడానికి సమానం కాబట్టి, ఇంత సమయం యొక్క దూరంలో రద్దు చేయడానికి అనుమతించబడదు అని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడుతోంది.

24. పైన పేర్కొన్న చర్చ మరియు తర్కాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, పిటిషన్లలో ప్రతివాదుల తరపున గౌరవ న్యాయవాది ఆధారపడిన తీర్పులు, అన్ని రిట్ పిటిషన్లలో అంటే డబ్ల్యు. పి. నం. 12030/2014, డబ్ల్యు. పి. నం. 12031/2014, డబ్ల్యు. పి. నం. 14112/2014, డబ్ల్యు. పి. నం. 14568/2014, డబ్ల్యు. పి. నం. 16686/2014, డబ్ల్యు. పి. నం. 11059/2014,

మరియు డబ్ల్యు. పి. నం. 11079/2014, పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్లలో కేసు వాస్తవాలకు ఎటువంటి అనువర్తనం లేదు, అందువల్ల, పైన పేర్కొన్న అన్ని కేసులలో ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన గౌరవ న్యాయవాది ప్రతిపాదించిన అభ్యర్థనలు ఆమోదయోగ్యం కావు మరియు అందువల్ల, తిరస్కరించబడతాయి.

25. కేసు యొక్క పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను మరియు ఎపెక్స్ కోర్టు మరియు ఇతర కోర్టులు పైన పేర్కొన్న మరియు సేకరించిన మరియు మళ్లీ క్రింద జాబితా చేయబడిన వివిధ తీర్పులలో నిర్దేశించిన చట్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని:-

1. టాండన్ బ్రదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్ అండ్ అదర్స్ (2001) 5 ఎస్ సి సి 664 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

2. క్రాంతి అసోసియేట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ అండ్ అనదర్ వర్సెస్ మసూద్ అహ్మద్ ఖాన్ అండ్ అదర్స్ (2010) 9 ఎస్ సి సి 496 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

3. కమీషనర్ ఆఫ్ పోలీసు, బాంబే వర్సెస్ గోర్ధన్ దాస్ భాంజీ (1951) ఎస్ సి సి 1088 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

4. మేనకా గాంధీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1978) 1 ఎస్ సి సి 248 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

5. స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ వర్సెస్ సేల్స్ ట్యాక్స్ ఆఫీసర్, రూర్కెలా-I ఎఐఆర్ 2009 సప్ప్ ఎస్ సి 561 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

6. అలెగ్జాండర్ మెషినరీ (డడ్లీ లిమిటెడ్) వర్సెస్ క్రాబ్ ట్రీ (1974) ఐసిఆర్ 120 (ఎన్ఐఆర్ సి) లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

7. సెక్రటరీ అండ్ క్యూరేటర్, విక్టోరియా మెమోరియల్ హాల్ వర్సెస్ హౌరా గణతంత్రిక్ సమితి అండ్ అదర్స్ (2010) 3 ఎస్ సి సి 732 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

8. ఎస్. ఎన్. ముఖర్జీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా ఏఐఆర్ (1990) ఎస్ సి 1984 లో నివేదించబడిన, ట్రావెన్కోర్ రేయాన్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1970) 3 ఎస్ సి ఆర్ లో నివేదించబడిన కేసు తీర్పును ప్రస్తావిస్తూ అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

9. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా అండ్ అనదర్ వర్సెస్ సిటీ బ్యాంక్ (2022) లైవ్ లా ఎస్ సి 704 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

10. ఇబ్రహీంపట్నం తాలూక్ వ్యావశ్య కూలీ సంఘం వర్సెస్ కె. సురేశ్ రెడ్డి (2003) 7 ఎస్ సి సి 66 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

11. జాయింట్ కలెక్టర్, రంగారెడ్డి అండ్ అనదర్ వర్సెస్ డి. నర్సింగ రావు అండ్ అదర్స్ (2015) 3 ఎస్ సి సి 695 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

12. ఎస్. సంతానం అండ్ అదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఏ. పి., రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్, (2006) 2 ఎ ఎల్ టి 341 లో నివేదించబడిన హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తీర్పు.

13. స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్ వర్సెస్ పటేల్ రఘూ నాథ (1969) ఎస్ సి 1297 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

14. వోర్ల రాంచంద్రా రెడ్డి అండ్ అదర్స్ వర్సెస్ జాయింట్ కలెక్టర్–I, రంగారెడ్డి డిస్ట్రిక్ట్, లకిడి–కా–పుల్ అండ్ అదర్స్, (2021) 5 ఎ ఎల్ డి 477లో నివేదించబడిన హైదరాబాద్ లోని హైకోర్టు యొక్క డివిజన్ బెంచ్ తీర్పు.

15. ఇతగాని లచ్చయ్య వర్సెస్ జాయింట్ కలెక్టర్ అండ్ అడిషనల్ డిస్ట్రిక్ట్ మేజిస్ట్రేట్, నల్గొండ, (2015) 4 ఎ ఎల్ డి 490 లో నివేదించబడిన హైకోర్టు తీర్పు.

16. చీఫ్ జస్టిస్ ఆఫ్ ఏ. పి. వర్సెస్ ఎల్. వి. ఎ. దీక్షితులు (1969) ఎస్ సి 193 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

17. కిరణ్ సింగ్ అండ్ అదర్స్ వర్సెస్ చమన్ పాశ్వాన్, ఎఐఆర్ (1954) ఎస్ సి 340 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

18. బీహార్ స్టేట్ మినరల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ ఎన్ కాన్ బిల్డర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,

(2003) 2 ఎస్ సిసి 418 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

19. సూపర్ టెక్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఎమరాల్డ్ కోర్టు ఓనర్ రెసిడెంట్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ అండ్ అదర్స్, 2021 ఎస్ సి సి ఆన్ లైన్ ఎస్ సి 3422 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

20. పర్ భనీ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కో–ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ది రీజనల్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ అథారిటీ, ఔరంగాబాద్ అండ్ అదర్స్, ఎఐఆర్ 1960 ఎస్ సి 801 లో నివేదించబడిన అత్యున్నత న్యాయస్థానం తీర్పు.

రిట్ పిటిషన్ అనుమతించబడుతుంది మరియు తేదీ 01.02.2014న జాయింట్ కలెక్టర్–I, రంగారెడ్డి జిల్లా కేసు నం. ఎఫ్ 1/2200/2009 లో జారీ చేసిన ఆక్షేపించబడిన ఉత్తర్వు రద్దు చేయబడుతుంది మరియు తేది 28.11.1979 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ నం. ఎ1/1233/75 ద్వారా జారీ చేయబడిన ఒ ఆర్ సి ని రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి, చేవెళ్ల డివిజన్, చేవెళ్ల, రంగారెడ్డి జిల్లా, తక్షణమే పునరుద్ధరించాలని ఆదేశించబడుతుంది. అయితే, ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఉత్తర్వులు ఉండవు.

వివిధ పిటిషన్ లు, పెండింగ్ లో ఏవైనా ఉంటే, అవి మూసివేయబడతాయి.